Štev. 274. V Trstu, v nedeljo dne 1. novembra 1914. Letnik XXXIX

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Neinfrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konzorcij lista „Edinosti". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 24·—
za pol leta . . . . . 12·—
za tri mesece . . . . . 6·—
Za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . 5·20
za pol leta . . . . . 2·60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti" se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone

Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . mm po 10 vin.
Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . mm po 20 vin.
Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 5·—
vsaka nadaljna vrsta . . . . . „ 2·—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnine in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti". — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilični račun št. 841.652.

Trdovratni boji v srednji Galiciji. Na Poljskem položaj neizpremenjen.

Delni nemški uspehi v Belgiji in Franciji. - Pred prerušenjem diplomatičnih odnošajev med Rusijo, Anglijo, Francijo in Turčijo.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 31. (Kor.) Uradno se objavlja: 31. oktobra opoldne. Ob gališko-bukovinski meji, severno od Kutega, je bila neka ruska kolona vseh vrst, poražena.

V srednji Galiciji vzdržujejo naše čete navadne pozicije severovzhodno od Turke, pri Starem Samborju, vzhodno od Przemysla in ob dolnjem Sanu.

Več sovražnih napadov **pri Kisku je bilo odbitih. Tamkaj, kakor tudi pri Skoli in Starem Samborju je bilo vjetih več sto Rusov.**

Operacije **na Rusko-Poljskem so bile tudi včeraj brez boja.**

Namestnik šefa generalnega štaba, generalni major pl. Höfer.

Na rusko-poljskem bojišču.

BERLIN, 31. (Kor.) **Poročilo vrhovnega armadnega poveljstva:**

Boj na severovzhodnem bojišču še ni prispel do odločitve.

Z nemško-francoskega bojišča.

BERLIN, 31. (Kor.) Wolffov urad javlja: Poročilo vrhovnega armadnega vodstva:

Naša armada **je zavzela včeraj v Belgiji Ramscapelle in Bixchote. Tudi napad** na Ypres napreduje. **Sandvoorde, grad Hollebeke in Wandbeke, so bili zavzeti z naskokom. Tudi dalje proti jugu smo napredovali.**

Vzhodno od Soissonsa smo **istotako napadli sovražnika in ga tekom dneva pregnali iz več močno utrjenih pozicij severno od Vaillyja. Popoldne smo nato naskakovali Vailly in pregnali sovražnika s težkimi izgubami preko Aisne. Vjeli smo pri tej priliki tisoč mož in uplenili dve strojni puški.**

V Argonskem lesu, kakor tudi zapadno od Verduna in severno od Toula, so se ponovni sovražni napadi s težkimi izgubami ponesrečili.

AMSTERDAM 31. (Kor.) »Het Niews van den Dag« poroča iz Oostburga z dne 31. t. m: Od torka opoldne se neprestano nadaljuje streljanje, ki prihaja iz jugozapadne smeri. Kakor znano, obstreljujete dve vojni ladji obrežje. Pri Heestu, Knocku, Zouthu in Hazegasu so bili povsod postavljeni topovi in napravljeni strelski jarki.

Nemške mine ob irskem obrežju.

LONDON, 30. (Kor.) Mornariški sotrudnik »Times« razpravlja o novih nemških minah ob severovzhodnem obrežju Irske in o težavah, ki so nastopile vsled privilegijev nevtralne paroplovbe za patruljiranje v Severnem morju. Priti pa mora čas, ko bo potrebno, da se premisli, ali bi ne bilo morda pametnejše, da se napravi nevtralna trgovina v onih krajih bolj nevarna. Če radi tega niso bile ukrenjene protiodredbe, se bo nahajala Anglija v neprijetnem položaju, če pridejo Nemci. Za enkrat imata angleška in nevtralna trgovina vsled podmorskih min občutne izgube.

Neki odbor preskrbljuje Belgijcem živila iz Amerike.

FRANKOBROD, 30. (Kor.) Listu „Frankfurter Zeitung" sporočajo iz Rima neki dopis Agencije Havas, glasom katerega je neki odbor prevzel preskrbovanje z živili iz Amerike.

Postopanje z Nemci na Angleškem.

DRAŽDANI, 30. (Kor.) List »Dresdener Anzeiger« je odposlal včeraj državnemu tajniku za zunanje zadeve, pl. Jagowu brzojavko glede postopanja z Nemci na Angleškem.

Na to brzojavko je dospel zvečer sledeči odgovor:

Na vašo brzojavko se je amerikansko poslaništvo v Londonu naprosilo, da naj poizveduje osebno glede postopanja z nemškimi ujetniki na Angleškem ter naj, v kolikor so pritožbe opravičene, takoj z vso odločnostjo zahteva v tem pogledu odpomoči. Ravnokar došlo poročilo amerikanskega poslaništva o pregledovanju angleških ujetniških taborjev je povoljno.

Nasprotne naredbe radi ujetništva Nemcev na Angleškem se skoraj izvedejo, ako Angleška takoj ne zadosti pozivu glede izpustitve.

Staro prijateljstvo med Angijo in Portugalom.

LONDON 30. (Kor.) »Morning Post« piše: Portugalska je že izza nepojmljivih časov prijateljica Angleške. Edini ovirajoči upliv v naših medsebojnih odnošajih je postopanje s pomilovanja vrednimi Royalisti od strani republike. Zaupamo v to, da bo Sir Edvard Grey razložil Portugalu, da bi bilo naše prijateljstvo še srčneje, ako bi se storil konec barbaričnemu delovanju »Carbonarov«.

Na Francoskem 400.000 belgijskih beguncev.

PARIZ 30. (Kor.) Glasom štetja, ki ga je odredilo ministrstvo za notranje zadeve, se nahaja na Francoskem 400.000 belgijskih beguncev.

Nemci in Avstrijci izgnani iz angleškega ozemlja v Kini.

PEKING 31. (Kor.) Oblastnije v Hongkongu in drugih britiških posestvih v Kini, so odredile izgon vseh nemških in avstrijskih podanikov iz britiškega ozemlja.

Izvzeti so oni, ki so v vojaščini obvezanih letih. Ti se zapro. Odredba stopi s 1. novembrom v veljavo.

Angleška vlada zahteva za vojno nadaljnih 100.000 funtov šterlinov.

LONDON 30 (Kor.) „Moming Post" doznaje, da bo vlada dne 11. novembra, ko se snide parlament, zahtevala za vojno zopet 100.000 funtov šterlinov.

Potop angleške bolnišniške ladje »Clitta«.

LONDON, 31. (Kor.) Bolnišniško ladjo »Clitta«, ki je odplula iz Queensferryja«, da bi prepeljala ranjence domov, je pri Whitlyju vrgel vihar na pečine. Morje je vrglo na suho štiri mrtva trupla. Več rešilnih čolnov je z velikimi težavami rešilo dva polna čolna rešencev iz razbite ladje. Nadaljni rešilni poskusi so se opustili. Vse ženske so bile rešene. 50 do 80 oseb se še krčevito drži razbite ladje, nad katero pluskajo valovi. Zadnji del ladje je popolnoma odtrgan.

Lord Fisher izvoljen prvim pomorskim lordom.

LONDON 31. (Kor.) Lord Fisher je bil izvoljen kot naslednik batenberškega princa prvim pomorskim lordom.

Pred vojno med Turčijo in trosporazumom.

CARIGRAD, 30. (Kor.) O bombardiranju Odese in Feodozije po turškem vojnem brodovju, se razširjajo različne verzije, katerih pravilnost je težko konstatirati.

Ruski poslanik v Carigradu je bil baje že pozvan, da naj odpotuje iz Carigrada.

Tudi angleški in baje tudi francoski poslanik odpotujeta v kratkem.

FRANKFURT OB MENI 31. (Kor.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Londona: Lloyd je dobil brzojavko, da je več turških torpedovk neznanega imena napadlo Odeso in pri vhodu v pristanišče potopilo rusko topničarko »Donec«. Del moštva je utonil, ali pa je bil ubit ali ranjen. Trije ruski in en francoski parnik so bili poškodovani in nekaj prebivalcev ubitih in ranjenih.

Nemci za Turke.

BERLIN, 30. (Kor.) Zvečer so se vršile tu velike simpatijske manifestacije za Turčijo. Ob pol 9 zvečer je bilo na Potsdamskem trgu več s turškimi in nemškimi zastavami okrašenih vozov. Mimo je drvela velika množica. Turški posebni poslanik Jusuf Ivis je imel nagovor, tekom katerega je izvajal, da je prišla ura obračuna z velikimi zatiralci islama Pristaši Mohameda se spominjajo prijateljstva, ki ga je obljubil cesar Viljem do 300 milijonov mohamedancev na grobu sultana Saladina. Osmani vedo, kaj pomeni Nemčija za svetovno kulturo in kaj se ima zahvaliti Turčija Nemčiji na vojaškem, civilnem in gospodarskem polju. Danes, ko se nahaja Nemčija v boju s celo vrsto nevoščljivcev, stopa Turčija na stran zmagoslavne armade. Klic padišaha bo dospel v najbolj oddaljene kraje, da zmagata od Nemčije zastopana pravičnost in kultura.

Jusuf je na koncu prečital, da naj živi bratstvo med armadami Avstrije in Nemčije in med cesarjem Viljemom, Francom Jožefom in sultanom.

Po viharnem navdušenju se je pričel pomikati izprevod proti turškemu poslaništvu, kjer je imel ravnatelj Tscheppel na poslanika, ki se je pokazal na balkonu, navdušen govor, tekom katerega je naglašal bratstvo z zatiranimi Osmani.

Poslanik Mahmut Muktar paša se je zahvalil s kratkim nagovorom za ovacije, ki dokazujejo, kako velike da so simpatije med obema narodoma. Manifestacija, ki bo našla mogočen odmev v Turčiji, je najboljši dokaz o prisrčnih odnošajih med obema državama. Poslanik je končal z besedami: Heil dir im Siegeskranz!

Množica je zapela narodno himno. Nato so se podali udeležniki manifestacije v kavarno »Vaterland«, kjer so se vršile nadaljne bratske manifestacije.

Bolgarska in rusko-turška vojna nevarnost.

SOFIJA 31. (Kor.) »Agence Tel. Bulg.« poroča: Oficijelni komunike se glasi: Vmešavanje Turčije v gigantski, oboroženi konflikt, ki bo povzročil pri vseh vojskujočih se državah novo orijentacijo, se v vladnih krogih ne smatra kot tak, da bi Radoslavovo ministrstvo pripravil do tega, da bi se odpovedalo vodilni misli, kateri je do sedaj sledilo vestno, to se pravi, da bi se odreklo strogi nevtralnosti in pa čujočemu in pazijivemu pričakovanju dogodkov, ki bi se morda tudi samo približno dotikali bolgarskih interesov.

V Turčiji prevzela Italija varstvo nad ruskimi državljani.

CARIGRAD, 30. (Kor. Danes zvečer je razobesil ruski konzulat italijansko zastavo v znamenje, da je Italija prevzela varstvo ruskih državljanov.

RIM 30. (Kor.) »Agenzia Stefani« javlja iz Petrograda: Vsled pričetih sovražnosti od strani Turčije proti Rusiji je ruska vlada naročila ruskim konzulom, da naj zapuste turško ozemlje in izroče varstvo nad ruskimi državljani zastopnikom Italije.

Italijansko poslaništvo se je naprosilo, da naj sporoči Turčiji, da bo postopala Rusija s turškimi podaniki na Ruskem ravno tako, kakor Turčija z ruskimi podaniki.

Oklic na kavkaške muzelmane, da se dvignejo.

CARIGRAD 31. (Kor.) Kakor poročajo perzijski listi, je Rusija potegnila svoje čete iz Perzije nazaj, da jih vrže na Poljsko, ali ne zavezuje se, da jih ne pošlje več v Perzijo nazaj. Vznemirjenje proti Rusiji traja dalje. Ker so bili Rusi napadli prebivalce mest Tazguevar in Marguevar, so napravili perzijski konjeniki in prebivalstvo protinapad. Baje je bilo ubitih in ranjenih približno sto kozakov.

Ruski konzul v Ispahanu je radi preobrata javnega mnenja postal baje tako vznemirjen, da je nenadoma umrl.

Znani perzijski vodja Salar ed Bauleh je sklenil pogodbo z baktiarskim šefom Emir Mufahanom. Izdala sta oklic, v katerem se pozivlja prebivalstvo in plemena, da naj rešijo domovino pred Rusi. Ustanovil se je odbor za osloboditev Kavkaza. Rusi pridno iščejo člane tega odbora. Ta odbor je izdal oklic, v katerem pozivlja vse muzelmane Kavkaza, da se dvignejo v interesu ogroženega Islama.

Tisza v avdijenci.

DUNAJ, 31. (Kor.) Cesar je sprejel danes opoldne dospelega ministrskega predsednika grofa Tiszo v enourni avdijenci.

Ob 11 dopoldne je bil sprejet v daljši avdijenci vojni minister vitez Krobatin.

Pogreb umrle nadvojvodinje Adelgunde.

DUNAJ 31. (Kor.) Za nadvojvodinjo Adelgundo, kneginjo Modensko, se je odredilo 16 dnevno dvorno žalovanje. Pogreb bode 2. novembra na Dunaju. Pogrebne slavnosti bodo času primerno čisto priproste. Cesarja bo pri pogrebu zastopal nadvojvoda Fran Salvator.

Truplo se pripelje 1. novembra iz Monakovega na Dunaj. Rakev se prepelje v kapucinsko cerkev, kjer bodo pogrebne slavnosti.

Načelnik nemške napredne stranke v državnem zboru, profesor dr. Bachmann umrl.

PRAGA 31. (Kor.) Državni poslanec, profesor dr. Adolf Bachmann, načelnik nemške napredne stranke, je danes zadet od kapi umrl v 66. letu svoje starosti.

Najvišji exequatur novoimenovanemu grškemu generalnemu konzulu v Trstu.

DUNAJ, 31. (Kor.) Nj. Veličanstvo je blagovolilo podeliti Najvišji eksequatur Demetru Kympritisu, ki je imenovan kraljevim grškim generalnim konzulom v Trstu.

Naredba pravosodnega ministrstva glede uravnave izvršitvene pravne pomoči.

DUNAJ, 31. (Kor.) „Wiener Zeitung" priobčuje naredbo pravosodnega ministrstva z dne 26. t. m. glede uravnave izvršitvene pravne pomoči med v državnem zboru zastopanimi kraljestvi in deželami in med deželami svete ogrske krone.

Samomor pesnika Javorova.

SOFIJA 30. (Kor.) Poznani pesnik Javorov se je usmrtil.

Žitni trg.

VRATISLAVA 31. (Kor.) Pšenica 25.30, rž 21.50, oves 21.20.

DUNAJ 31. (Kor.) Žito, iz katerega moke se peče kruh, je vsekakor kazalo slabšo tendenco, pri čemur sta morala pšenica in rž v primeri z zadnjim tednom svoje cene znižati za 20 do 30 vinarjev. Vseeno je bila kupčija precej lena. Cena ječmenu je padla, kupčija ž njim je bila lena. Tudi cena koruze in ovsa je padla za 10 vinarjev.

Slovaška pšenica 19.50—20.—. Pšenica umikajoče, rž mlačno, ječmen mirno, koruza mirno, oves žalostno. Vreme spremenljivo.

PODLISTEK

Madame Bovary

Roman. - Spisal Gustave Flaubert.

PRVI DEL.

Sledilo je zopet jecljanje, razred je vriskal od veselosti.

»Glasneje!« je vpil učitelj, »glasneje!«

»Novinec« je nato storil trden sklep, na stežaj odprl usta in zavpil na vso moč, kakor bi koga klical: Charbovary.

Sledil je krohot, ki se je crescendo izpremenil v pravo tuljenje, tenki, ostri glasovi so se čuli vmes, vse je tulilo in ropotalo z nogami ponavljajoč: Charbovary, Charbovary! Hrup se je nekoliko polegel, da je potem izbruhnil na eni ali drugi klopi, sikajoč kakor slabo ugašena petarda.

Šele, ko so jele kazni kar deževati, je nastal zopet red. Ko je učitelj z velikim trudom ugotovil ime Charles Bovary, s tem, da ga je dal narekovati, črkovati in čitati, je obsodil uboščka na klop za lenuhe tik katedra. Ravno je hotel tja, vstal in se še nekoliko obotavljal.

»Česa iščete še?« je vprašal učitelj.

»Svojo če . . . .« je zajecljal »novinec« z boječim glasom in se s strahom ogledoval okoli sebe.

Učitelj je preprečil nov izbruh nemira, s tem, da je urno naložil razredu pismeno kazen. »Mirujte vendar,« je nadaljeval učitelj jezno in si z robcem otrl pot, ki mu je curljal po čelu. »In Vi, novinec, boste spregali petkrat ridiculus sum«.

Nato je pristavil z mehkim glasom: »Čepico že zopet najdete, saj Vam je niso ukradli«.

Mir je bil vzpostavljen. Glave so se nagnile nad zvezke in novinec se je tekom dveh ur naravnost vzorno obnašal, dasiravno mu je od časa do časa priletela v obraz papirnata krogljica, ki mu jo je zalučal bogvekdo s peresom. Obrisal se je z roko ter obsedel nepremično in povešenih oči.

Zvečer je v učilnici povlekel iz pulta par površnih rokavov, vredil svoje stvari in skrbno gladil svoj papir. Opazili smo kako vestno je delal, kako se je trudil in kako pridno je iskal neznane besede po slovarju. Najbrže se je imel zahvaliti samo svoji dobri volji, da ga niso premestili v nižji razred; kajti četudi je dobro poznal svoja pravila, vendarle ni razpolagal z ono neizogibno potrebno eleganco in spretnostjo v izražanju. Dosedaj se je učil latinščine pri vaškem župniku, ker so ga bili starši iz ozirov varčevanja zelo pozno poslali na gimnazijo.

Njegov oče, gospod Charles-Denis-Bartholome Bovary, bivši štabni zdravnik, je izgubil leta 1812. službo vsled udeležbe pri nabornih zadevah. Tem prijetnejše mu je bilo, da je ravno v tem času zamogel uveljaviti svoje osebne vrline in si ž njimi priboriti doto šestdeseterih tisočev frankov, ki se mu je nudila v osebi hčerke nekega izdelovalca čepic, ki se je zaljubila v njegovo zunanjost. Spretno je igral vlogo lepega moža, žvenketal z ostrogi, si iz brade podaljšal brke, nosil polno prstanov, se oblačil v kričeče barve, — s kratka, z okretnostjo trgovskega potnika. Po poroki je dve ali tri leta živel od premoženja svoje žene, dobro jedel, ves dan kadil iz lepih porcelanastih pip; vsak večer je zahajal v gledališče in presedeval cele dneve v kavarni. Ko mu je umrl tast, se je izkazalo, da je zapustil le neznatno dedščino. Zelo se je hudoval nad tem in se je posvetil svoji tovarni, toda vlagal je samo denar v podjetja in se preselil na deželo v upanju, da se uveljavi tam. Ker pa ni imel pojma o obdelovanju zemlje in ker je raje jahal svoje konje, mesto da bi jih pošiljal na polje delat, ker je raje pil svoj jabolčnik iz steklenic, mesto da bi ga prodajal v sodčkih, ker je raje sam snedel najlepšo kuretnino, ki se je pasla po njegovem dvorišču, in ker si je svoje čevlje mazal z mastjo lastnih prešičev, je kmalu izprevidel, da na ta način ne pojde in da ni ustvarjen za to delo.

V neki vasi na meji med Cauxom in Pikardijo je slednjič našel hišo za dvesto frankov, ki je tvorila nekako sredino med zakupniškim stanovanjem in gosposko hišo. V prepiru sam seboj in svetom, zavidajoč vsakega človeka, ki je kaj postal, popaden od neplodnega, prepoznega kesa, je živel tam popolnoma ločen od sveta, ki mu je postal zopern, da bi, kakor je dejal, užival mir in samoto.

Soproga ga je iz začetka strastno ljubila, njena uslužna ponižnost pa ga je boljinbolj oddaljevala od nje. Sprva vesela, zaupljiva, ljubeča in ljubeznjiva, je postajala polagoma razburljiva, muhasta in nervozna, kakor se vino počasi izpreminja v kis. Ne da bi se bila kdaj pritoževala, je zelo trpela, ko ga je v prvih letih po poroki videla letati za vsemi vaškimi dekleti in ko je zvečer iz vseh mogočih krajev, gnuseč se sam sebi, prihajal domov smrdeč po alkoholu. Slednjič se ji je vendar vzbudil ponos. Zagrebla se je bila v nekako molčeče ravnodušje, ki je ni več zapustilo do smrti. Prevzela je sama upravo svojega premoženja, pogajala se z odvetniki in upniki, skrbela za izplačevanje menic, kadar so zapadale ali jih podaljševala. Razun tega je bila vedno zaposlena po hiši, prala je, šivala, likala, nadzorovala delavce, skrbela, da je bilo vse poplačano in da se ni ničesar zapravljalo, dočim je hišni gospodar, ozlovoljen, len in zaspan posedal v kotu pri peči, kadil svojo pipo, pljuval v pepel ter vsakotoliko skušal razjeziti svojo soprogo s kakšno sitno opazko.

Ko sta dobila dete, morala sta je izročiti prve čase dojilki. Ko se je zopet vrnilo k njima, sta je razvadila kakor princa. Mati je svojega sinčka pitala s slaščicami, dočim mu je oče velel, naj teka bosonog okoli ter pri tem filozofsko zatrjeval, da bi pravzaprav lahko tekal okoli nag, kakor mladiči pri živalih. V nasprotju z materinimi željami in nagnenji mu je plavala pred očmi nekaka idealna vzgoja k možatosti; hotel je vzgojiti svojega sina na špartanski način, da bi okrepil njegovo telo. Malček je moral spati v nezakurjeni sobi, piti velike požirke ruma in godrnjati proti procesijam. Toda otroku, ki je bil že od narave nežen in miren, se ta metoda ni prav prilegala.

Mati ga je imela vedno v svoji bližini; rezala mu je podobice, pripovedovala mu pravljice in se ž njim zabavala na vse načine. Sanjala je o visoki službi, ki jo bo enkrat zavzemal; v duhu ga je videla pred seboj kot odraščenega, lepega, razumnega mladeniča, kot inženirja ali pa upravnega uradnika. Naučila ga je čitanja iz par starih romanov, ki mu jih je spremljala na svojem starem glasovirju. Gospod Bovary pa ni dajal mnogo na znanost, češ, da se vse to ne izplača, česar se je doslej naučil njegov sin. Ali jim bo kdaj mogoče pošiljati sina v višjo šolo, kupiti mu službo ali trgovino? In slednjič čemu vse to? »Če ima človek dober jezik, se že prerine skozi življenje!« Gospa Bovary se je vgriznila v ustnice in deček se je brez posla potepal po vasi.

Tekal je za delavci in obmetaval okoli leteče vrane z zemljo. Nabiral in požival je murve, ki so rastle ob jarkih, s palico v roki je ponosno čuval purane, pomagal

Zidanje barak za čete v Warchamu.

LONDON 30. (Kor.) Kakor poroča »Daily Chronicle« so po posredovanju Kitchenerja poravnani delavski spori, vsled katerih bi se bilo zidanje barak za čete v Warchamu zakasnilo.

Avstro-ogrski poslanik v Tokiu na potu na Dunaj.

BERLIN 31. (Kor.) Avstro-ogrski poslanik v Tokiu, baron Müller od Szent György je dospel danes semkaj in odpotuje jutri na Dunaj.

V Kalkuti izhajajoči listi o junaškem činu nemške križarke »Emden«.

CARIGRAD 31. (Kor.) Turški listi so posnelj iz v Kalkuti izhajajočih listov »Habulmatin« in »El Hilal« članke, v katerih se izraža začudenje nad junaškimi čini nemške ladje »Emden«.

Oproščeni ruski tehnik.

BERLIN 31. (Kor.) Tehnik Končev, ruski podanik, se je moral pred berlinskim deželnim sodiščem zagovarjati radi razžaljenja časti nemškega cesarja. Državni pravdnik je zahteval eno leto ječe. Sodni dvor je obtoženca oprostil in mora plačati stroške državna blagajna. Obtoženec je bil takoj izpuščen. Predsednik, deželnosodni svetnik dr. Westermann je utemeljeval, da je prišel sodni dvor do prepričanja, da je izvršil obtoženec imenovano izjavo sicer v razžaljivem namenu, vendar pa ni mogel priti do prepričanja, da je storil to obtoženec, ne da bi poprej stvar premislil.

Pogojni odstop mehikanskega predsednika.

MEHIKO 30. (Kor.) Caranza je ponudil svoj odstop od predsedništva pod pogojem, da se Villa potegne v zasebno življenje.

Namišljeni inženir Pignori, ki je predaval o nemških grozodejstvih, v Milanu aretiran.

CURIH 30. (Kor.) Kakor poroča »Neue Züricher Zeitung« iz Milana, je bil tam neki dozdevni inženir z imenom Pignori iz Brescije aretiran, katerega zasleduje neapeljsko redarstvo s tiralnico.

Pozornost je obrnil nase s predavanjem o nemškem grozodejstvu, ki ga je imel kot dozdevni begunec iz Löwena. Njegovi podatki glede vzroka nemške panike v Löwenu, kjer so se baje Prusi in Bavarci spričkali in med seboj obstreljevali, dalje glede razdejanja in več prekosodnih usmrčenj — o čemur je Pignori svojim poslušalcem kot namišljen očividec pripovedoval strašne grozovitosti — so prinesli razni milanski in provincijalni listi in vzbudili veliko pozornost.

Zvita poročila srbskega tiskovnega urada o stanju v Macedoniji.

SOFIJA 29. (Kor.) Srbski tiskovni urad je zadnjič razglasil daljšo brzojavko, kjer z željo, da bi oslabel poročila iz Sofije, ki so javljala o brezupnem stanju v Macedoniji, kjer srbski agenti bolgarsko prebivalstvo dobesedno trpinčijo, namesto odgovora enoglasno izjavlja, da je v novi Srbiji popolnoma mirno, da ondotno kmečko ljudstvo mirno opravlja svoje posle, da grejo srbske oblasti prebivalstvu v vsakem obziru dobrohotno na roko in da macedonski Bolgari na bojnem polju ob Drini in Savi vršijo svojo dolžnost kot srbski vojaki na način, ki dela čast njihovi domovini, ki je Srbija.

Zadostuje opozoriti na to cinično opazko srbskega tiskovnega urada, katero pa le dementirajo od dne do dne množeča se strašna dejstva.

V Kanadi se boje upada Nemcev in Avstrijcev iz Zjedinjenih držav.

LONDON, 30. (Kor.) List „Times" poroča iz Toronto: Ob kanadski meji so v skrbeh, da bi ne skušali upasti v Zjedinjenih državah živeči Nemci in Avstrijci. V utrdbi Erie se je osnovala meščanska straža, da bi preprečila take upade, katerih se zato boje, ker v mestu Buffalo, ki leži onstran meje, živi preko 200.000 Nemcev.

LONDON, 30. (Kor.) Nova odredba dovoljuje samo takim osebam prestop čez me-

---

je ob žetvi prestavljati snope, tekal po gozdu, se igral ob dežju pod cerkvenimi vrati in je ob velikih praznikih prosil cerkovnika, da mu je smel pomagati pri zvonenju, nakar se je h koncu z vso težo obesil na uro in se dajal povleči v visočino.

V tej svobodi je vzrastel, močen kot hrast, krepkih udov in zdravega lica.

Ko mu je bilo dvanajst let, je njegova mati slednjič dosegla, da se je pričelo z njegovim izobraževanjem. To skrb so prepustili vaškemu župniku. Toda kratke in neredne učne ure niso bogvekoliko hasnile. Župnik ga je poučeval večkrat med krstom ali pogrebom z vso naglico v zakristiji; tupatam ga je poklical k sebi po avemariji, ko mu ni bilo več treba iz hiše. Nato je stopal gori v njegovo sobo — vladala je dušeča vročina — mušice in nočni metulji so letali in plesali okoli goreče sveče; otrok se je utrudil in je zaspal, in kmalu je zasmrčal tudi župnik, držeč se mirno za trebuh. Tupatam, kadar je prinesel kakemu bolniku iz okolice zadnjo popotnico, je med potom nagovoril dečka, igrajočega se na polju, ter uporabil četrturen počitek pod drevesom v to, da mu je deček spregal kak glagol. Kakšenkrat ju je prekinil dež ali mimoidoči popotnik.

Navadno je bil župnik zelo zadovoljen s svojim učencem in je celo trdil, da je dobrega spomina.

(Dalje.)

jo, ki imajo že deset let državljansko pravico. S tem se namerava zadržavati inozemske delavce. Ker se Nemcem in Avstrijcem zaposlenost ne dovoljuje in ti ne smejo zapustiti dežele, bo vlada najbrže napravila koncetracijski tabor, da tam nastani in oskrblja siromašne podanike in njih družine.

Švica ne more zabranjevati prevoza živil iz Italije v Nemčijo.

CURIH. 30. (Kor.) Kakor poroča list »Neue Züricher Zeitung« je vprašal zastopnik lista »Il Secolo« v Curihu neko visoko osebnost švicarskega zveznega sveta glede prevoza italijanskega blaga na Nemško in pa glede dobave švicarske vojne kontrabande za Nemčijo.

Odgovor se je glasil: Mi Švicarji ne moremo zabranjevati prevoza. Vprašanje se dostaje izključno Italije in Nemčije. To se nanaša tudi na tisoč italijanskih železniških voz. Odpošiljatev živil, kupljenih od Švicarjev v Italiji, na Nemško, je vsled obče izvozne prepovedi prepovedana. Švica strogo zasleduje vsak prestopek, tako tudi vsak slučaj vojne kontrabande. Nima interesa na tem, da bi držala z eno ali z drugo vojskujočih se strank in skrbi samo za lastno integriteto in neodvisnost.

Po zaključku lista.

Slovenske starše na Goriškem ponovno opozarjamo na glasbeno šolo „Pevskega in glasbenega društva" v Gorici. Na šoli poučuje sedaj izborna učiteljica in za mal denar je dana vsakemu prilika, da se dobro izvežba v glasbi. Kdor več zna, ta več velja. To naj vpoštevajo slovenski stariši in naj pošljejo svoje otroke v glasbeno šolo.

Ranjeni in bolni vojaki, došli te dni v goriško bolnico „Rdečega križa": Bertogna Jakob, črnovojnik. Slavik Andrej, črnovojnik. Tesak Kazimir, črnovojnik. Bradač Anton, črnovojnik. Krečič Alojzij, stražna stotnija. Menegutz Aleksander, domobranski pešpolk 27. Obidic France, dom. pešpolk 4. Karsič Avgust, pešpolk 4. Kos Josip, orožniški asistent. Puritner Josip, pešpolk 47. Klede Rihard, dom. pešpolk 27. Ponton Matej, polj. top. polk 8.

Povelje armadnega etapnega poveljstva v Galiciji.

Vojni poročevalci poročajo: Izkušnje sedanje vojne osobito zadnje tedne so povzročile, da je nabilo etapno poveljstvo v vseh galiških občinah lepake, ki med drugim izvajajo: Prebivalstvo naj tako-le postopa:

1. Tudi brez oblastvenega povelja naj se skrbi za dobro stanje državnih, deželnih in občinskih cest. Odstranja naj se osobito blato, ceste naj se posipajo, mostovi popravljajo.

2. Izsiljevanja, plenjenja in rop, ki bi je izvajalo civilno prebivalstvo, se z vso strogostjo kaznuje po vojnem pravu. Občine in predstojniki posestnih okrožij jamčijo kot krajna policija osebno za red in za osebno in za varnost blaga. Izsiljevanja po vojakih naj se takoj naznanijo.

3. Najstrožje je prepovedano imeti orožje. Kdor poseduje še kako orožje, če tudi tako, ki bi je bil vrgel proč sovražnik, je mora izročiti v 48 urah, ker bi bil sicer lastnik orožja najstrožje kaznovan.

4. Tuje osebe naj se v kmečkih občinah ne trpe in naj se odpošljejo takoj v najbližje mesto. Prepovedano je pohajkovanje po polju in v gozdih.

5. Najstrožje se morajo izpolnjevati zglasilne dolžnosti.

6. Sumljive osebe naj se takoj ovadijo.

7. Vsako dajanje znamenj, signaliziranje in prižiganje ognja na polju ponoči je najstrožje prepovedano.

8. Oblasti se mora izročiti vsako erarično blago, konji, municija, kosi uniform in vsi sovražnikovi predmeti.

9. Mrtvi konji se morajo takoj pokopati.

10. Četam, ki korakajo mimo, se mora dajati v olajšanje njih naporov kuhano mleko, čaj in kuhana, ohlajena voda.

11. Da se prepreči kolera in druge kužne bolezni, naj se zaznamujejo vse hiše, v katerih so se take bolezni pojavile in naj se na to opozore vojaške čete. Zaznamujejo naj se vodnjaki z zdravo pitno vodo. Za vojake, ki obole na nalezljivih boleznih, naj bodo pripravljena primerna bivališča.

Vsak predpis ima svojo zgodovino v tej vojni. Upati je, da se izvedejo z vso odločnostjo. Zanimivo je, ker je objavljen razglas tudi v nemščini.

Sličice iz vojne.

Tri leta Stürgkha. List »Neues Wiener Tagblatt« razpravlja v članku, naslovljenem »Tri leta Stürgkha« podrobno delovanje ministrskega predsednika grofa Stürgkha in pravi: Napornemu trudu, kateremu se morajo podvreči vsi avstrijski ministrski predsedniki, se je v tretjem letu uradovanja grofa Stürgkha pridružila še nova naloga, ki je ni mogel nihče predvideti, svetovna vojna. V nov krog skrbeče in ustvarjajoče delavnosti vladne moči je upeljala ministrskega predsednika sicer trdna zavest, da je v zasedanju zadnjih delegacij veliko pripomogel k temu, da sta vojska in država dobili to, kar je danes na bojnem polju za vspešno moč neobhodno potrebno.

Zadnja zasedanja avstrijske delegacije so ustvarila materijelni podstavi naše ljudske armade, ki se vsak dan venča z novimi lavori, še vojaško-tehniško.

Grofu Stürgkhu pripada danes opetovana hvaležnost, katero mu je po delegaciji izkazala krona in razumni državljani. Grof Stürgkh, čegar delo velja samo občestvu, državi, cesarju in državljanom, ima pri tihi tej slavnosti samo veliko nasprotnikov, gotovo pa nobenega sovražnika, ki bi se drznil, javno izreči kako sovražno mnenje, ne da bi naletel na glasen ugovor obče zadovoljnosti glede delovanja grofa Stürgkha. Novo močno hrano zato priznanje so podale naredbe, ki jih je grof Stürgkh kot načelnik vlade moral izvesti v zadnjih treh mesecih. List zaključuje: Samo popolno poznanje modernega obrata, samo gotova inicijativa, moč zrele razsodbe, neumorno delo in neomajna mirnost je lahko zadostila navalu teh najnujnejših dnevnih zahtev.

Kako so Srbi bombardirali Pančevo. Osješki listi poročajo: 22. m. m. ob poli dveh popoldne so nenadoma začeli Srbi silno bombardirati odprto mesto Pančevo. Bombardiranje je bilo tako silno, da je tekom 25 minut udarilo v mesto 25 šrapnelov in granat. Vendar pa je naša artiljerija kmalu napravila konec srbskemu streljanju; ob dveh popoldne so srbski topovi že utihnili. Ta uspeh naše artiljerije in pa mirnost posadke sta tako blagodejno uplivala na prebivalstvo, da so oni, ki so se že pripravljali, da pobegnejo iz mesta, ostali v mestu in se celo oni, ki so bili že na kolodvoru, vrnili nazaj domov. Že kmalu popoldne so Srbi, ki so streljali z granatami in šrapneli, začeli streljati s Samarske višine z dvema topovoma. Prva granata je udarila v streho hiše odvetnika dr. Rudolfa Szitniskega, ki se je s svojo družino pravkar vsedel k obedu. Prestrašili so se seveda, a posreči hujšega ni bilo. Druga granata je treščila ob orožniško vojašnico, kjer se je moštvo ravno pripravljalo za odhod. V sobi, v katero je udarila granata, je bil navzoč en sam orožnik. Puh ga je vrgel ob steno. Tretja granata je padla na kegljišče Zabavnega društva in je eksplodirala. Puh je vrgel društveno pohištvo proti stropu in ga prebil. V prodajalni železninske trvdke Juba & Csany, ki se nahaja v dvonadstropni palači Ljudske banke, je eksplodirala granata in je napravila le malo škode. V hiši hranilničnega ravnatelja Josipa Büchlerja je granata napravila več škode. Srbi so zadeli dvanajstkrat. Po bombardiranju je ljudstvo takoj pohitelo gledat tjakaj, kamor so udarile granate in šrapneli. Posreči ni bil ubit nihče in tudi škoda je razmeroma le majhna, ker je eksplodiralo zelo malo sovražnih krogelj.

Gozdni požar med bitko. Dopisnik lista »Times« poroča svojemu listu o neki epizodi iz bojev ob reki Yser: Ko se je stemnilo, je potihnilo grmenje topov. Takoj se je zaslišalo ušesa trgajoče žvižganje in v trenotku je bil gozd, katerega drevje so bili poprej polili s petrolejem, v plamenu. Kmalu je bila razsvetljena cela pokrajina. V gručah so se vsipali nemški vojaki iz nekega repišča proti angleškim strelskim jarkom, ki so bili oddaljeni kakih 40 metrov. Napad na angleško posadko se je izvršil med trobentanjem in zdelo se je, kakor da bi hoteli Nemci iznenaditi Angleže. Pa ni bilo mogoče. Angleži so stali na straži in bili oprezni ter vsprejeli Nemce z močnim ognjem. Bitka se je spremenila v divje in srdito rovanje, ki je nudilo ob svitu gorečega gozda pošastno sliko.

Zavrnjeno hujskanje. »Pressburger Tagblatt« je poročal o ljubeznjivem sprejemu ogrskih vojakov pri praškem »Sokolu«. Tečinski »Norddeutscher Tagblatt« je v hujskajočem namenu napravil iz ogrskih ruske vojake in vporabljal to s farizejskim zavijanjem oči za osumljenje čeških Sokolov. Čeprav je bila neresničnost vesti kmalu konstatirana, vendar tečinski list ni hotel popraviti svoje napake in je bil k temu prisiljen še le po uradnem popravku okrajnega glavarstva. Skušal se je nato opravičiti s tem, da je izjavljal, da je posnel vest po drugih listih. To opravičevanje dokazuje izredno predrznost.

Stališče balkanskih držav. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Milana: Ministrski predsednik Venizelos je podal korespondentu milanskega »Corriere della Sera« jako interesantne izjave o nevtralnosti Grške v evropski vojni. Venizelos nikakor ni prikrival, da ima Grška pogodbo s Srbijo, ki ji ostane tudi zvesta, če nastopi casus foederis. Vendar pa je Grška miroljubna in upa, da se to ne zgodi. Razmerje med Atenami in Carigradom je vsled vprašanja beguncev iz turških ozemelj, ki se je zlasti zadnje dni zopet poostrilo, precej skaljeno. Iz Tracije je bilo zopet pregnanih na tisoče Grkov. Mi smo, je rekel Venizelos, protestirali proti temu na Porti, ki je tudi obljubila odpomoč. Vprašanje otokov bi se imelo rešiti na nameravanem sestanku z velikim vezirjem v Bukareštu, a se je moralo vsled izbruha vojne odgoditi. Grška potrebuje, kakor vse balkanske države, mir. Od novo dovoljenega posojila je zamogla Grška do izbruha vojne najeti le del in si mora zato pomagati sedaj s sredstvi narodne banke in uvedbo nasilnega kurza, dokler ne bo razjasnjen mednarodni položaj. Tudi vse druge balkanske države, ki so se po balkanski vojni povečale, potrebujejo denar. Bolgarska je zastopala na Balkanu vedno avstrijske interese, ker je enako Avstriji v nasprotju s Srbijo. Za sedaj je zavzela Bolgarska čakajoče stališče. Rusija zahteva od Bolgarske nevtralnost in ji obljublja zato gotovo odškodnino. Turška politika in vojaške priprave Turčije so naperjene proti celokupni islamski kolonijalni posesti Evrope. Glede Epira zahteva Grška avtonomijo teh provinc, ki dovede lahko pozneje do združitve z grško kraljevino. Posest Valone ni niti za Epir niti za Grško velikega pomena, ker ima Grška dovolj pristanišč. Kljub vsem evropskim nasvetom in grožnjam zamorejo Grki in Epiroti priznati le mejo, ki sem jo zahteval jaz v Londonu.

Nemški vjetniki v Parizu. Nemški vojaki, ki so bili pri Dixmuidnu vjeti, so že prispeli v Pariz. Stari so večinoma 20—38 let in imajo modre uniforme in škornje. Na vprašanje, če menijo, da bo zmagala Nemčija, odgovarjajo: »Cesar bo zmagal, kajti ž njim je bog!«

Nemške možnarje pred Belfortom je slišati na Tirolsko. Iz Gradca se poroča: Kakor javljajo iz več krajev severne Tirolske, je na tirolskih gorah pri zapadnem vetru čisto razločno slišati grmenje topov, posebno od 21. oktobra naprej. Grmenje prihaja najbrže od slavnih možnarjev, ki delujejo že par tednov pred Belfortom. Tudi leta 1870 so slišali na Tirolskih alpah grmenje topov iz Alzacije in Lotaringije.

Konec ruskega aeroplana. »Az Est« je dobil od svojega vojnega poročevalca iz Przemysla sledečo pretresljivo poročilo o koncu nekega ruskega monoplana: Sredi grmenja topov in pokanja pušk smo zaslišali nenadoma vršanje aeroplana v zraku. Nad mestom je letalo v oblakih neko rusko letalo. Parkrat se je letalec spustil 700—800 metrov z veliko predznostjo navzdol in pri takih priložnostih je bilo, med tem ko so pokale puške, da bi človek kar oglušil, z daljnogledom lahko opaziti beli trebuh enokrovnika in kmalu hitrejše, kmalu počasneje se vrteči zračni vijak. Na spodnji ploščini belih kril črni krog, znamenje ruskih letal. Povsod, kjer je letal enokrovnik, je zadonelo povelje k streljanju in po vojašniških dvoriščih so stali izbrani strelci z razkoračenimi nogami in puškami, obrnjenimi proti nebu. Toda rusko letalo je ostalo skoro vedno v višini nad tisoč metrov in je krožilo premeteno naokrog. Dve uri je bilo nad nami, ko je bilo na povratku zadeto. Sovražni enokrovnik je nenadoma izginil. Poveljstvo je ukazalo vojakom, naj ga gredo iskat z avtomobilom. Šele naslednjega dne so našli pod nekim drevesom zunaj severnega trdnjavskega pasa umirajočega ruskega oficirja. Razbito letalo je viselo na vejah nekega drevesa in v razbitem sedežu je ležal nek drug ruski oficir — mrtev.

Sam si je izkopal grob! Nekemu pešcu nekega ogrskega polka je granata odtrgala nogo. Obležal je v nezavesti v nekem jarku. Ko je prišel k zavesti, si je začel sam — kopati grob. Čutil je, da mu bo kmalu umreti ter je, napenši vse svoje zadnje moči, začel kopati grob z vojaško lopato. Na tem žalostnem delu ga je zalotil neki huzar, ki je prijahal tam mimo, pak je hotel nesrečneža spraviti na obvezališče, ali bilo je že prekasno: vojak je izdahnil v grobu, ki ga je huzar zasul ter iztesal priprost križ, ki označuje mesto, kjer ta sin ogrske puste sniva svoj večni sen

Ranjenec s srcem na desni strani. V zagrebški bolnišnici usmiljenih bratov se nahaja neki ranjenec, ki ima tri strele na desni prsni strani. Pri preiskavi se je dognalo, da ima ranjenec ne samo srce, ampak tudi vse druge notranje organe, kakor vranca in jetra na desni strani in da leže tudi ledvice obrnjene. Ranjenec je 39 let stari črnovojnik, ki je bil sicer že večkrat v zdravstveni oskrbi, a se je njegova abnormiteta dognala šele sedaj. Položaj njegovih notranjih organov so sedaj fotografirali z Röntgenovimi žarki.

Strašna mokrota. Neki artiljerijski oficir je poslal svojim, v Gradcu živečim starišem sledeče pismo: Nemogoče mi je bilo pisati poprej, ker smo bili tri tedne odrezani od vsake zveze. Šele sedaj, po srečnih bojih pri Przemyslu, sem imel vendar enkrat priliko, da sem se umil, obril in ostrigel. Menim, da imam po dveh mesecih sedaj tudi pravico do svežega perila. Srajca me stane 10 K, britje 2 K. Najstrašnejše je bilo deževje, ki je trajalo cele tri tedne. Mraz, granate in kozaki, vse skupaj ni nič proti mokroti, če se mora biti noč in dan na prostem, brez strehe, izpostavljen najslabšemu vremenu. Prestal sem vse, le enkrat sem posegel po žganju. Nikdar nisem mislil, da bom moral še kdaj piti žganje. Toda človek se navadi na marsikaj. Vojaki so junaki. Brez rok in nog, a nobenih pritoževanj, nobenega jokanja, le bolestne poteze na licih. Strašna tragika, neopisna nesreča se vidi in človek se nehote obrne na stran, ko vidi umiranje teh junakov.

Poziv ruske črne vojske. »Reichspost« javlja iz Stockholma: Glasom carskega ukaza je poklicana pod orožje ruska črna vojska. Določitev letnikov je prepuščena vojnemu ministrstvu in bo različna za posamezne gubernije. Vendar pa dobivajo listi iz več mest vesti, iz katerih se natančno vidi obseg poziva. Tako se javlja iz Rige, da so poklicani pod orožje oni letniki črne vojske, ki so prešli iz rezerve v letih 1897 do 1908. Z druge strani se poroča iz Nižnjega Novgoroda, da je tamkaj sklicana črna vojska leta 1909 do 1913. Vsi nemški Balti, Leti in Esti se že nahajajo v vojni, dočim ruska črna vojska dosedaj še ni bila vpoklicana. Pozvani so tudi rezervisti in črnovojniki iz amurskega področja in pomorskih pokrajin ruske vzhodne Azije. Ostali deli ruske vojske v Sibiriji so bili poklicani takoj, ko se je formirala črna vojska. S posebnim ukazom so pozvani pod orožje usurski kozaki, ki so potrebni za spopolnjenje kozaških formacij. Odrejena je tudi mobilizacija konj v Sibiriji. Ker je poklicanih toliko letnikov ruske črne vojske, se smatra, da pripravlja Rusija velike akcije. A predno bo mobilizirana črna vojska, bo poteklo več tednov in posebno iz azijskega področja bodo prihajala ojačenja zelo počasi.

Prav! Kapelnik godbe v neki kavarni v Berlinu je dne 4. avgusta odpustil nekega godbenika, ne da bi se držal določenega odpovednega roka. Odpust se je izvršil na zahtevo lastnika kavarne, ki je prepovedal nadaljno uporabljanje Rusov. Odpuščeni godbenik, ki je dobival po 11 mark na dan, je nato vložil tožbo na izplačilo ostanka plače za cel mesec avgust. Šesta zbornica berolinskega obrtnega sodišča je nato faktično obsodila obtoženca na plačilo 297 mark. V utemeljevanju razsodbe se naglaša, da se zakoni, ki so v veljavi, kljub temu, da vlada veliko ogorčenje proti Rusom, nikdar ne smejo kršiti na škodo Rusov v Nemčiji. Vsled tega je zahteva tožitelja, ki ni dal nobenega povoda za odpust, popolnoma upravičena.

Pismo ruske matere nemški materi. Te dni je prejela gospa Fischelschweigerjeva v Gradcu pismo iz Kiewa, v katerem jej naznanja neka Rusinja smrt njenega sina, ki je služil pri graškem, 27. pešpolku, bil ranjen na severnem bojišču, kot tak ujet in je umre za rano v neki kiewski bolnišnici. Od 15. avgusta ni dobila mati nikakega glasu več o svojem sinu in sedaj je dobila omenjeno pismo z datumom 28. septembra. Pismo se glasi: „Sporočiti Vam moram žalostno vest, da je Vaš sin Emil 28. septembra 1914. mirno izdihnil v vojni bolnišnici v Kiewu. Imel je hudo rano na nogi. Nogo so mu morali odrezati, a se mu je vkljub temu zastrupila kri. Moja hči, ki pomaga v bolnici streči ranjencem, je bila pri njem in mu je zvesto stregla vse do smrti. Jaz sem tudi sedela poleg njega in sem ga božala in mu šepetala tolažbo, kajti jaz sem tudi mati in imam dva sina v ruski armadi. Obhajali so ga, pa vendar ni vedel, da umrl; čutil se je le slab. Nekaj ur pred smrtjo mi je rekel: Potrpljenja bom moral imeti še dosti, kajti še dolgo bom moral trpeti! Obljubila sem mu, da Vam pišem in Vam sporočim njegov pozdrav. Posmehljal se je s svojimi ljubimi očmi in je rekel: Tudi očetu — tudi bratom in sestram! Tik pred smrtjo se je nekoliko vznemiril, zdelo se mu je, da leta mnogo ptičev okoli njega, potem pa je popolnoma utihnil in smrt je bila popolnoma mirna in brez muk. V bolnici so ga imeli vsi radi, sestre in strežnice, in moja hči je bridko jokala za njim. Da, Vaša žalost je velika! Izgubila ste tako ljubega in plemenitega sina, toda v tolažbo Vam bodi, da so njegovi zadnji dnevi potekli tu v Kiewu v ljubavi in zvesti oskrbi, kakor je tudi zaslužil. Težki so sedanji časi za vse matere. Ne čudite se, če dobite še nekaj dopisnic z isto vsebino; pisala sem jih več, da vsaj ena pride do Vas. — Mati iz Rusije. — — Pismo nosi poštni pečat 28. septembra, je oddano v Kiewu in cenzurirano po rdečemu križu. Datum je po ruskem štetju.

Razne politične vesti.

Poljska kolonija na Hocnu na Češkem. V Hocnu na Češkem so napravili kolonijo za 25.000 poljskih beguncev. „Pravo Lidu" piše o tej koloniji: Kolonija se nahaja v prijazni nižini, obdana od treh strani od reke, na železniški progi, ki vodi v Prago. Postavljenih bo tu 20—37 velikih lesenih poslopij za 20.000 beguncev. Deset jih je že gotovih in so že popolnoma nastanjena. Barake so iz lesa, ogrodje na zunaj in znotraj obito z deskami, ki so zabasane s slamo. V pritličju so napravljena ležišča. V vsaki polovici barake je prostor s par mizami in klopmi, ki služi kot jedilna dvorana. Ravnokar je kosilo. Možki, ženske, otroci in starčki si prinašalo iz kuhinje v vojaških skledicah kosilo. Razven juhe dobe še grah in klobaso. Vsem tekne imenitno. Nadziranje oskrbuje orožnik, ki govori poljski in daje ljubeznjivo nasvete na vse strani. Kuhinje so pripravljene zunaj stanovanja. Ogledali smo si tudi spalnice. Skupno je v eni stavbi prvstora za 600 oseb. Cela kolonija se razteza na ozemlju 20 oralov, ki so last neke sosednje tovarne in nekega stavbnega podjetnika. Letni stroški za zemljo znašajo 7000 kron, vsi stroški za gradnjo pa več kot en milijon. Na stotine delavcev je zaposlenih pri gradnji teh stavb. Pri ustanovitvi kolonije je bilo preskrbljeno za vse, kar zahteva življenje. Šest kuhinj porabi na dan dva vagona premoga. Dalje bo zgrajena tu štirirazredna ljudska šola, bolnišnica s 100 postiljami, pralnica in gospodarsko poslopje, ki je vodi neki namestništveni uradnik z občinskim odborom v Hocnu. Njemu pomagajo zaupni možje izmed beguncev in pa en

zdravnik. Onstran reke bo napravljeno pokopališče. Novo življenje se bo razvilo tu; ljudje iz tujih krajev, z mislimi v drugi domovini.

Rajše v smrt, kakor da bi se ločil od ljubice. Včeraj zjutraj je izvršil infanterist Karel P. na Dunaju s svojo ljubico, Katarino S., ki je sivilja, samomorilni poizkus. Skočila sta oba v Donavo, a utonila je le deklica, dočim je on zopet splaval na obrežje. Prepeljali so ga potem v garnizijsko, kjer je izjavil, da sta sklenila z ljubico, da raje umreta skupno, kakor da bi se ločila. Vojak je star 20 let, nesrečno dekle pa 25.

Slika iz bojev na pruski meji.

Dolgočasna nedelja. Solnce nikakor ni moglo prodreti skozi težke, sive oblake. A zato je tembolj plamtelo na zemlji in to tako na pruskih kakor tudi ruskih tleh. Celo noč so grmeli topovi. V malem obmejnem mestu na stotine vojaških vozov, med njimi mnogo z ženevsko zastavo. To znači: slab dan. Šlo je zato, da se prežene Ruse, ki so z pet vpadli na nemška tla. Izbran je bil v to svrho general Morgen.

Rusi so bili 11. oktobra pregnani iz tega mesta, v katerem so se mudili od 14. septembra. Utrdili so se v bližnjih gozdovih ob meji in ko so dobili ojačenja, so pričeli pritiskati z vso silo. Oni so se v pravem smislu vgnezdili, kakor smo se uverili pri pohodu na fronto. Bilo je po šest, osem in deset okopov ob obronkih raznih višin, na levi in desni strani ceste, ki vodi od Vieličke do meje. Okopi so bili pokriti z gredami in drevesnimi debli, drugi zopet obkopani z zemljo, znotraj pa s slamo in senom. Globoki so bili do enega metra.

Vielička je tvorila središče ruskega položaja, ki so ga zavzele nemške čete z naskokom. Povsod je bilo videti sveže sledove hude borbe. Mrtvi Rusi, naši ranjenci, pustošenja granat, ki so poškodovale tudi neko slikovito prusko cerkvico, eden najstarejših spomenikov v vzhodni Prusiji. Prebivalci so sicer skušali rešiti, kar se je pač dalo, ali pravzaprav tega ni bilo dosti. Grozno je izgledalo v nizkih kočah, kjer se je utaboril sovražnik in streljal iz njih. Mnogo Rusov je še ležalo v njih mrtvih, s puško v roki.

Tudi mi smo imeli silne izgube, kar dokazujejo zlasti številni grobovi in križi po vrtovih in gričkih. Pokojni ne slišijo več žvižganja granat, ki jih mečejo težke baterije na levo in desno na sovražne pozicije ob gozdoviti meji.

Do sosednje vasi U. še nismo mogli z vozovi. Tamkaj je bilo treba spraviti vozove na varno, ker so beli oblaki sovražnih šrapnelov prihajali vedno bližje. Kljub silnemu streljanju sovražnik ni dosegel dosti uspeha. Hoteli smo se približati hrabrim pešcem, ki so že par dni vzdržavali silne ruske napade, ki so bili posebno ljuti zlasti v gozdovih. Ranjenci, ki smo jih srečavali, so nam pripovedovali, da so se jako močne ruske mase približale na 800 metrov in da se drže jako hrabro, da imajo mnogo topov, ki so napravili neki naši brigadi ogromno škodo.

Čez pol ure smo prišli do nekega gozda. Kar nam zakliče vodja: „Nazaj! Mi smo v ognju!"

Vrgli smo se na mahovje in nestrpno čakali, da je prenehalo streljanje. Najbolj razburja živce zvižganje šrapnelov. V njih je nekaj groznega, uničujočega. Sedaj sem spoznal, zakaj je tu boj tako težek. Sovražnika v gostih gozdovih in dobro zakritega, sploh ni mogoče videti in zato je treba na pruski meji v bojih predvsem veliko več vztrajnosti. V gostih gozdovih je prodiranje pač jako težavno.

Borba na severo-zapadu.

Angleški vojni korespondenti imenujejo boj, ki se bije ob yserskem prekopom pri Ypernu in zapadno od Lilla, najbolj krvavo borbo sedanje vojne. V vojnem času se sicer zelo rado operira s superlativi; že ponovno so bile zadnje bitke nazvane kot največje, toda borba v Flandriji spada brezdvomno med najbolj krute in najnapornejše.

V boju ob yserskem prekopu igra ozemlje samo jako veliko vlogo. Zavezniki imajo tamkaj vse ugodnosti obrambe in je zato nemška ofenziva silno težavna. Četudi so Nemci ob yserskem prekopu, kakor se pravi, prodrli na več točkah, in si potem z močnimi utrdbami zavarovali hrbet, se nahaja še vedno druga velika ovira za njihovo prodiranje, to je prekop od Furnesa v Ypern in potem od Furnesa v Dünkirchen. Vrh tega je ozemlje med Furnesom in Berguesom na dolgo in široko prerezano od prekopov, ki se jih postavi lahko takoj pod vodo in izpremeni v močvirje. Nemci so se pod enakimi okoliščinami uspešno bojevali pred Antwerpnom. Toda tu so ovire še veliko večje in nasprotne sile močnejše in številnejše V takih krajih spremeni vojna bistveno svoj značaj. Kavalerija zamore priti le v najugodnejših slučajih v poštev, artiljerija in vozovi se morajo omejiti na zgrajena pota, ki jih morajo pijonirji napravljati sproti, ker je sovražnik vsa prometna sredstva sproti uničil. Vsaka vodna črta tvori sama naravno oviro, ki se jo lahko še poveča. Res je sicer pisal največji mojster v vojni umetnosti, Napoleon Bonaparte, dne 5. marca 1813. svojemu sinovcu: „Nič ni bolj nevarno, kakor resno braniti prehod preko kake reke s tem, da se zasede lastno obrežje. Kajti če se sovražniku posreči prehod, nas povsod preseneti, ker nas dobi v zelo razširjeni defenzivni poziciji in nas potem ovira pri zbiranju. Še nikdar se ni smatrala nobena reka kot resna ovira, ki bi zamogla prodiranje vojske zabraniti za več kakor par dni. Prehod se zamore zabraniti le s tem, da so močne čete na drugem bregu pripravljene v predmostjih, da prično lahko takoj z ofenzivo, kakor hitro se posreči prehod čez reko." Toda ta brezbrezdvomno že stokrat v vojni zgodovini potrjena resnica ne obvelja, če oddelek, kakor ob yserskem prekopu ni velik in ga branijo razmeroma zelo močne sile, kjer je po splošnem položaju boja moment presenečenja popolnoma izključen. Na strani zaveznikov se vrh tega bojuje še angleško brodovje. Učinki obstreljevanja z morja se sicer ne smejo precenjevati, vendar pa pride tu ogenj ladijskih topov tako materijalno kakor tudi moralično vsekakor toliko v poštev, da je bilo nemško prodiranje omogočeno in možno le tamkaj, kamor niso več jnesli ladijski topovi.

Odločilno je, da se vodovje, ki ga je treba tu prekoračiti, ne razteza na široko in da torej s tem odpade vse to, kar bi sicer zamoglo napadalcu pri prodiranju čez to vodno oviro koristiti in mu služiti kot pomožno sredstvo, to je: vse maskirane akcije, s katerimi bi se izvabilo sovražnika na napačno mesto brega, daleč proč od pravega nameravanega mesta za prehod, ali pa prehod na kolikor mogoče več točkah, ki bi jih ne bilo mogoče vseh enako krepko braniti. Vse to pride tu v poštev, ker tvori tu takorekoč vse vodovje obrambno linijo in četudi širokost in globokost ovire ni ravno prevelika, je vendar potrebno delovanje pijonirjev. In to delo se mora vršiti med ognjem sovražnika. V tem delu belgijskega obrežnega ozemlja čakajo Nemce še hudi boji. Treba se bo krvavo boriti za vsako ped zemlje, za vsako hišo. Toda nič ni bolj izgubonosnega in strahovitega, kakor boji za prehode in kraje, bodisi tudi gozdove, za katere so bore sedaj Nemci in Francozi, daleč proč od tega težavnega bojišča, namreč v Argonskem lesu.

Boj z angleškim brodovjem.

Neki vojni poročevalec, ki je imel priliko opazovati boj, ki se je vršil med Nieuportom in Westendom, poroča iz Lüticha: Sipine med Westendom in Nieuportom služijo Nemcem kot imenitna zaščita. Te morske sipine jih imenitno varujejo pred sovražnimi topovi. Radi topov, ki so postavljeni na sipinah, se zavezniki nikakor ne morejo upreti nemškemu prodiranju s severne strani. Odtod je tudi pojasnjeno, zakaj so posegle v tej bitki vmes tudi angleške vojne ladje s svojimi topovi.

Angleški ladijski topovi so sledili vsakemu g banju nemških čet med Ostendom in Westendom in to z največjo natančnostjo. Vedno, kakor hitro so Nemci menjali pozicije svojih strojnih pušk in jih peljali preko sipin, so pričele angleške križarke z najhujšim ognjem. Opazoval sem boj iz Westenda. Učinek angleških topov je bil silen. En dan in eno noč je trajalo strahovito bombardiranje sipin. Ogenj je bil naperjen zlasti na usede med sipinami, tako da je bil tamkaj prehod za nemške čete jako nevaren. V Ostendu me je presenetil silni strah, ki je vladal med ravnokar prispelimi begunci. Mnogo izmed njih je pobegnilo v Blankenberghe in še višje proti severu. V Westendu razven nemških čet nisem videl žive duše. Boj divja zlasti med Westendom in Nieuportom. Pri prvem kraju se nahajata predvsem nemška pehota in mornariške čete. Mornariške čete imajo artiljerijo, ki nese zelo daleč in odgovarja na strele z morja. Zdi se, da je večkrat pogodila, ker sem videl na neki vojni ladji ogenj. Mornariška artiljerija je postavljena v usede sipin in sicer tam, kamor ne nesejo več topovi z vojnih ladij. Težko je bilo dognati število in vrsto angleških vojnih ladij, ker so bile v precejšnji daljavi in jih je bilo videti na obzorju le kot male točke. Toda dobil sem vtis, da je obstojalo brodovje iz 12 ladij, križark in torpedovk. Nemška pehota je dobila ukaz, da brani nemško linijo pred eventualnimi poizkusi zaveznikov, da bi predrli fronto. Obrežje pri Ostende je zasedeno od Nemcev, ki bi spravili vse tamkajšnje otoke na varno, ker je tamkaj zelo nevarno radi min, ki jih sedaj uničujejo nemški mornarji. Poveljstvo v Ostende ložira v hotelu „Litoral". Tu čakajo ljudje po cele ure, da dobe potne liste za Brügge, Blankenberghe ali Ostende, kjer menijo, da bodo bolj varni.

Pogled tja črez preko vojne.

K starim prihajajo novi povodi na sovraštvo med narodi. Saj je umevno, da mej tem, ko grome topovi, ko stoje ljudske vojske druga proti drugi, ne morejo ti narodi biti ljubeznjivo razpoloženi drug proti drugemu. Mari pa ni že dovolj tega, kar se faktično dogaja? Ali ni dovolj najstrašnejšega — vojne same? Saj je neizrečeno žalostno, da je vzlic miroljubju naše države moralo priti do te katastrofe, ki uničuje kri in imetje v meri, ki je ne pozna dosedanja zgodovina. Čemu naj bi vlivali še olja v ta ogenj? To razmerje med sedaj vojujočimi državami vendar ne sme ostati za vse čase! Nekega dne se vendar zopet sklene mir, ljudje se povrnejo zopet k svojemu mirnemu gospodarskemu in kulturnemu delu ter bodo hoteli mirno živeti temu delu, ki je vendar njihova misija! Kako naj pride zopet do normalnih odnošajev, kako naj se vrši tisto kulturno delo, če bi se delali sedaj sklepi in načrti, ki bi sovraštvu sedanjega vojnega stanja dali domovinsko pravico za vse čase? Uničevali bi že sedaj tiste mirne odnošaje, po katerih hočemo pozneje stremiti — ako bi se že sedaj vezali v sovraštvu — po vojni!

In potem: na kako polje naj se prenaša to vojno sovraštvo? Ali naj se zgolj kulturna vprašanja presojajo s sovražnega vojnega stališča? Ali naj v Parizu in Londonu res sklepajo, da ne bodo več uprizarjali nobene nemške igre ali opere — in narobe v Berlinu in na Dunaju?! In taka gesla se res razglašajo v onih mestih. Taki sklepi so sicer razumljivi v sedanjem času, ali pametni niso. Saj klasiki, pesniki in umetniki ne morejo odgovarjati za sedanje krvave dogodke in njihova dela ne izgubljajo nič na svoji vrednosti: ostajajo kulturna last vsega človeštva vzlic sedanji vojni!

Prav umestno naglaša praška „Union", da so taki sklepi ravno pri Nemcih jako čudni. Kako so zasmehovali n. pr. Francoze, ko so bojkotirali Nemca Riharda Wagnerja ter demonstrirali proti uprizarjanju njegovih glasbenih dram v pariški operi! In sedaj, trideset let potem, naj bi isti Nemci začenjali s tem!

Kje naj ta politika v umetnosti začenja in kje naj nehuje? Na vse zadnje bi se lahko odrekli francoskemu šampanjcu, nikakor pa ne umetniškim delom, na katerih se je umetnost ljubeče občinstvo naslajalo leta in leta. Ali so radi vojne pesniki in umetniki prenehali biti pesniki in umetniki?! Taki sklepi se ne morejo izvajati, ker je ravno sveta naloga umetnosti, da nas sprovede zopet preko vojne k pobratenju in miru!

Sedanja grozna vojna se mora seveda izvojevati. Toda s koncem te vojne ne nehamo živeti, marveč nastopijo zopet druge — prejšnje gospodarske in kulturne potrebe, ki jim more zadoščati le sodelovanje vsega kulturnega sveta! Ob vsej dolžni zvestobi, udanosti in požrtvovalnosti narodov svoji domovini — treba vendar obračati pogled tudi tja črez preko te vojne v bodočnost.

Rusko-turška vojna.

Prišlo je, česar je svet pričakoval že dalje časa sem: v kolo vojskujočih se držav je tudi vstopila Turčija in sicer takoj z dejanjem, brez napovedi vojne. Turške bojne ladje so napadle rusko črnomorsko brodovje, in kakor poročajo zadnje brzojavke, je prišlo tudi že do obstreljevanja ruskih črnomorskih pristanišč, med njimi celo prvega ruskega vojnega pristanišča, Sevastopola. Ruski glasovi obtožujejo turško brodovje, da je tebinič meninič prekršilo nevtralnost in napadlo rusko brodovje in ruska pristanišča, dočim pa z druge strani turška oficijozna poročila krive Rusijo istega čina. Vprašanje, kdo je prvi storil usodni korak, bo pač težko rešiti in rešitev tega vprašanja samega je tudi pravzaprav popolnoma brezpomembna. Dejstvo je, da je de facto že izbruhnila vojna med Turčijo in Rusijo.

Turčija se je že dalje časa pripravljala na to vojno. S turškega stališča je tudi popolnoma umljivo, da si skuša Turčija v tem splošnem vojnem zapletu zagotoviti svoj dobiček in to zlasti na račun svoje stoletne sovražnice Rusije. Turčiji se še niso zacelile rane, ki jih jej je zadala rusko-turška vojna, katera je imela za posledico prvo delno osvoboditev balkanskih narodov izpod turškega jarma. Turčija je še plačevala Rusiji vojne stroške izza berolinskega mira, a že je prišla druga balkanska vojna. Podpirane po Rusiji so se dvignile svobodne balkanske države, da napravijo konec turškemu gospostvu na Balkanu. In bil bi tedaj tudi v resnici konec evropske Turčije, da ni nastal razdor med balkanskimi državami. Tako si je Turčija — gotovo proti volji in želji Rusije — vendar še ohranila znaten del svojega balkanskega ozemlja in je še vedno ostala soodločujoča država v balkanskih vprašanjih. Da Turčija ni mogla preboleti nasilne amputacije, ki jo je izvršil na njej londonski, oziroma bukareški mir, je lahko umljivo, in čakala je le ugodne prilike, da si zopet pridobi vsaj del onega, kar so jej odvzeli. Izbruhnila je sedaj evropska vojna in Turčija, ki je prvotno proglasila nevtralnost, je kmalu prišla do prepričanja, da bi znal v tej vojni tudi zanjo dozoreti dolgo in težko pričakovani čas, da se maščuje za vse udarce, ki jih je prejela od Rusije tekom zadnjega polstoletja in tudi morda celo tja nazaj za one, ko je bila še v Evropi neposredna soseda Rusije in Avstrije.

Iz svoje nevtralnosti je vsaj deloma stopila Turčija že pred šestimi tedni, ko je javno napovedala mobilizacijo vse svoje armade, pod pretvezo, da mora biti pripravljena na vse in, če bi bilo treba, tudi z orožjem v roki čuva svojo nevtralnost. Turčija je hotela biti pripravljena, da bi je ne pretekli dogodki, kakor so jo prehiteli ob času zadnje balkanske vojne.

Tekom sedanje vojne je Turčija vedno bolj in bolj začela obračati hrbet trosporazumu, dasiravno se je vsaj svoje čase posebno Anglija kazala kot največja prijateljica Turčije in je posebno Francoska v veliki meri zalagala Turčijo s svojim denarjem. Vpliv trosporazuma je vsled posledic balkanske vojne vedno bolj in bolj izginjal v Turčiji, in očitno se je začel kazati vpliv Nemčije. Očitno je Turčija stopila na stran trozveze tedaj, ko je kupila od Nemčije v Carigrad pobegli nemški križarki »Goeben« in »Breslau«, ki ju je potem uvrstila v svojo mornarico, dočim je istočasno angleška vlada zaplenila dreadnought, ki se je gradil, oziroma je bil že dograjen v neki angleški ladjedelnici na račun Turčije. Očitnemu izrazu prijateljstva napram trozvezi je sledil prav tako očiten izraz neprijateljstva napram trosporazumu: Turčija je zaprla Dardanele in jih posejala z minami, da bi se tako zavarovala proti vdoru angleških in francoskih ladij pred Carigrad. Z zapretjem Dardanel je bila občutno prizadeta Rusija, kajti preprečen jej je bil tako dovoz vojnega materijala iz Angleškega in Francoskega, a ravno tako tudi dovoz živil, kar je vse prihajalo preko Dardanel in Črnega morja. In da se popolnoma reši tujega vpliva, je Turčija tudi odpravila kapitulacije, ne da bi bila vprašala za to velesile, najmanj pa države trosporazuma.

Trosporazumne države so protestirale kar najodločneje proti samolastnemu ravnanju Turčije, a ta se ni zmenila za ustmene proteste veleposlanikov in pismene note v trosporazumu zvezanih držav, kakor se tudi ni zmenila za demonstracije francoskega in angleškega brodovja pred Dardanelami in ruskega pred vhodom v

:: MALI OGLASI ::

se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša: pristojbina znaša 40 stotink.

Išče se služba poslovodje v gostilni ali trgovini v mestu ali deželi. Naslov pove Ins. odd. Edinosti pod št. 1145. 1145

Gospodična s triletnim sinčkom, inteligentna, mlada, elegantne zunanjosti, želi poročiti gospoda, ki bi imel ljubezen do ubogega deteta. Resne ponudbe pod „Blago srce" na Ins. oddelek Edinosti. 1160

Vsled odpotovanja proda se mala prodajalna en cloc K 500. Najemnina K 35 s stanovanjem. Ulica Risorta št. 6, I. nad. 1162

Odda se lepa meblirana soba, plin, peč. Ulica Alleardi št. 439, vrata 8. 1161

Proda se pohištvo za dve sobi in kuhinjske potrebščine. Na željo se odda tudi stanovanje. Ulica Solitario št. 3, II. n., vr. 12. 1163

Jutri praznik Sv. Justa otvoritvena plesna zabava v dvorani „Delavskega konsumnega društva" pri Sv. Jakobu od 6—11

Dunajska krojačnica v Gorici naznanja novo modo: vojne bluze za dame (Kriegsblusen neueste façon), volnena vojna bluza K 14, svilena vojna bluza K 24·—. Izdeluje dunajska krojačnica PREGRAD & CERNETIČ, Gorica (Trgovski dom). Obleke, bluze, jopiči itd., najnovejši kroj. — Uzorci na razpolago. 1092

Meblovana soba zračna, se odda takoj v najem gospodu ali gospici v ulici Commerciale štv. 11, III. nadst. 4000

Antonio Corrado Trst, ulica Pietà štv. 19 priporoča svojo delavnico marmorja. Sprejema tudi popravila. Telefon št. 22—53 bis. 1167

Kdor da kaj na dobro okusno domačo kuhinjo, ta zahaja v GOSTILNO BONVECCHIATTI, ul. Carlo Ghega štev. 17. Eksportno Budjejeviško pivo. 1063

Brinjevec najfincjše vrste, posebno priporočljiv proti kužnim boleznim, se dobi pri Gabrijelu Eržen, Zapuže, pošta Begunje pri Lescah Kranjsko. Za pristnost se jamči. Cene zmerne. 2596

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem odprl prodajo lastnega vina v ulici Vittoria Alessandro štv. 2. Najnižje cene. — Na debelo po dogovoru. 1154

Osmica je odprta v Rocolu št. 882 (zadej novih vojašnic. Se priporoča F. Cink. 1154

Meblirane sobe se oddajo takoj v ulici Commerciele 9, pritličje. - vrata 32. - Cene zmerne. 4011

Postrežnica dobi meblirano sobico in malo mesečno plačo pri mali družini za 4 ure dela na dan. Oglasiti se je v ulici Commerciale 9, III. n., levo 4012

Dobra kuharica, zmožna slovenščine, italjanščine in nemščine išče primerne službe v kaki restavraciji ali hotelu. Naslov: Via del Toro štv. 6, II. nadst., vrata 5. 4013

Odda se v podnajem, zaradi premeščenja veliko stanovanje v prvem nadstropju, v sredini mesta in proda se tudi vse pohištvo. Stanovanje ima 8 sob, sobico in kuhinjo; dve sobi s prostim uhodom, sta oddani za pisarno in 5 mebliranih sob je oddanih stalnim najemnikom. Pogodba veljavna še dve leti. Letna najemnina kron 2500. Naslov pove Ins. odd. Edinosti pod št 4010

Kdor naroči z odrezkom tega oglasa 10 slik za 3 krone v fotografičnem zavodu v ulici Acquedotto štv. 27, dobi zastonj povečano slio ii 1151

Gospod s premoženjem, želi znanja z gospodično ali udovo staro do 40 let. Ponudbe s sliko, katera se vrne, pod „LJUBEZEN" na Inseratni oddelek Edinosti. 1152

Krompir dobre vrste 10.000 kilogramov K 880 (brez vreč), voznina do Trsta znaša K 16·60. Kislo zelje in krastavine pošilja po povzetju Ant. Linek, Znojmo. 1153

Kranjsko kislo zelje in brinjevec prodaja FR. CVEK v Kamniku. 1134

Motorna kolesa in biciklje popravlja po najzmernejših cenah Tomadesso, Trst avterizovani mehanik, ul. Osprin 2. 1150

Zopet se je odprl
Zobni ambulatorij
Via G. Rossini 2, vogal ul. Poste
Moderna zobna delavnica. Umetni zobje po K 4·—. Zobje na vijak, zlate krone, mostna dela. - Plombiranje z materijalom prve vrste po K 2. Izdiranje zobov brez vsake bolečine po K 2. - Jamstvo za vsako delo. - URNIK: od 9 do 1 in od 5 do 12. - Ob nedeljah in praznikih od 9 do 12 opoldne.

in razno moderno blago za možke in ženske obleke
razpošilja po najnižjih cenah Jugoslovanska razpošiljalna
R. Stermecki v Celju 302 Štajersko
Pišite po glavni ilustr. cenik čez več tisoč stvari, kateri se vsakemu pošlje zastonj. Pri naročilih iz Srbije, Bulgarije, Nemčije in Amerike je treba denar naprej poslati.

edina primorska tovarna dvokoles „TRIBUNA"
Gorica, Tržaška ul. 23 prej pivovarna Goriup).
Zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestron. itd.
F. BATJEL
Gorica, Stolna ul. 2—4
Plačuje se na obroke.
Ceniki franko.

Hermangild Trocca
TRST, ulica Barriera vecchia 8
ima veliko zalogo
mrtvaških predmetov
Venci iz porcelane in biserov, vezanih z medeno žico, iz umetnih cvetlic s trakovi in napisi. Slike na porcelanastih ploščah za grobne spomenike itd. itd.
Najnižje konkurenčne cene.

Dr. HORVATH
TRST, CORSO ŠT. 17
Specijalist za KOŽNE in SPOLNE BOLEZNI
ŠIBKOST in NERVOZNOST
za BOLEZNI v NOGAH in SKLEPIH.
Sprejema od 11 - 1 pop. in 5 - 7 zvečer

Priporoča se gostilna N. D. O.
Trst, ulica Commerciale štv. 7. - Toči res izvrstno vipavsko belo, istrsko črno, kakor tudi kraški teran. - Priznano dobra kuhinja. Priporoča se udani A. Žmavc, voditelj.

DR KORSANO
Specijalist za sifilistične in kožne bolezni
ima svoj ambulatorij
v Trstu, v ul. S. Lazzaro št. 17, I.
(Palazzo Diana)
Za cerkvijo Sv. Antona novega.
Sprejema od 12. do 1: in od 6 do 7 pop.
ženske od 5 do 6 popoldne.

ARTURO MODRICKY
Prodajalna manufakturnega blaga in drobnih predmetov
Trst, ulica Belvedere št. 32.
Novi dohodi perkala, zefirja, batista in panama, volnenega blaga, pokrivala in odeje, preproge, brisače in prti, perilo na meter in za rjuhe, srajce, spodnje srajce, nogovice, moderci, ovratnice, dežniki, usnj. rokavice, čipke, trakl in veliki izbor drobnih predmetov.
Ve ikanska izbera. CENE ZMERNE.

Veliko skladišče šivalnih strojev in koles
LUIGI GRAMACCINI
Trst, ulica Barriera vecchia štv. 25
Cene dogovorne. Plačilo na obroke.
Sprejme se popravljanje šiv. strojev vsakega zistema. Prodaja igel, olja in aparatov
Kupuje in prodaja že rabljene šivalne stroje.

Pasterizirano mleko dobiva dvakrat na dan na debelo in na drobno Mlekarska zveza v Ljubljani, Podružnica v Trstu, Via Geppa štev. 6, Telefon 1286. — IZBOREN MED.

Dr. PEČNIK
Dr. PETSCHNIGG
TRST, VIA S. CATERINA ŠTEV. 1.
Zdravnik za notranje (splošne) bolezni 8—9 in 2—3 in špecijalist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11½—1 in 7—7½

GIULIO REDDERSEN
Trst, ulica Giosuè Carducci štev. 23
Telefon štev. 823.
Kirurgično orodje, ortopedični aparati, moderci, umetne roke in noge, berglje, kilni pasi, elastični pasi in nogovice, elektroterapevtične priprave, aparati za inhalacije.
Skladišče potrebščin za kirur. zdravljenja. Potrebščine iz gumija in neprodirn. blaga.

Karel Delami
po visokem c. kr. namestništvu
koncesijonirani zobotehnik
Trst, ulica Belvedere št. 4. III. n.
ORDINACIJA od 9 do 1 in od 3 do 4.

Prva tržaška tovarna
brusnih kamnov, smirka in „corundum"
G. Pilotti - Trst
Pisarna: Riva Pescatori 14, Tel. 15-25

Emilia Ceregato
Trst Campo S. Giacomo 2
Priporoča cenjen. občinstvu svojo
trgovino pisarniških in šolskih potrebščin
Prodaja razglednic in igrač vseh vrst.
Prodajajo se tudi molitveniki v slov. jeziku.

Prodajalnica ur in dragocenosti
G. BUCHER
(ex drug Drag. Vekjeta)
Trst (nasproti prejšnje prodaj. D. Vekjet) Corso št. 35.
Bogati izber zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro zlato in tudi srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstne srebrnine, zlatanine, kakor tudi žepne ure.

Bospor. Turčija je mobilizirala in obenem zanetila vstajo kavkaških in kurdskih plemen v ruski Aziji, v Egiptu pa dvignila ljudstvo proti angleški nadvladi. Tako ima Turčija danes pripravljeno svojo armado na treh straneh: v svojih evropskih provincah, v Mali Aziji in tudi tam doli ob Sueškem prekopu, dočim pa njeno brodovje križari po Črnem morju in napada rusko brodovje ter obstreljuje ruska pristanišča.

Zadnja poročila iz Carigrada pravijo, da so diplomatske zveze med Rusijo in Turčijo baje že prekinjene, da je carigrajski ruski veleposlanik že zahteval svoje potne listine in da prevzame varstvo interesov ruskih podanikov v Turčiji Italija. Vojna je torej — dasiravno ne napovedana — že izbruhnila in med Rusijo in Turčijo vlada vojno stanje.

Turčija razpolaga danes z armado, ki šteje kakih 400.000 do 500.000 mož. V Evropi Turčija najbrž ne bo imela močnejše armade, ker jej ne preti s suhega nikaka nevarnost. Meji edino le na Bolgarsko, od katere se jej ni bati sovražnosti. Zato porine najbrž Turčija glavni del svoje armade proti ruskemu ozemlju v Aziji na eni, na drugi strani pa v Sirijo proti angleško-egiptovskim četam. V Evropi bo imela turška armada edino le nalogo, da prepreči morebitne poizkuse izkrcanja francoske in angleške mornarice v bližini Carigrada. Kako se razvijejo ti novi boji, je seveda še prihranjeno bodočnosti, kakor je tudi stvar bodočnosti, kako stališče zavzamejo napram temu novemu pojavu na polju svetovne vojne ostale balkanske države, Romunska, Bolgarska in Grška, ki so gotovo v prvi vrsti interesirane na stvareh, ki se vrše v njihovi neposredni bližini.

Beda v vzhodni Pruski.

(Po »Arbeiter Zeitung«.)

(Cenz.) Vojni poročevalec »Arbeiter Zeitunge« piše: Voditelji čet so tekom te vojne že opetovano pripoznavali z občudovanjem, da armade zmagujejo napore, kakršnjih dosedanja zgodovina ne pozna. Saj so posamezni oddelki v treh dneh in ob neprestanih bojih prehodili že daljave 150 kilometrov. Potem čujemo, da so morali ljudje po cel teden neprestano vzdržati v strelskih rovih. Verujemo to le zato, ker doživljamo.

Pa tudi od otrok in svojcev boriteljev na bojiščih zahteva to silovito borenje mnogokrat nezaslišanih žrtev. Matere z otroci, stariši v visoki starosti, so ostali naenkrat brez hranitelja. Udati so se morali povsem novim razmeram, ki jim otežujejo vsakdanje življenje. Najhuje so pač zadete na otrocih bogate delavske rodbine, ki jim je preživljanje slonelo edino le na dohodku glavarja, ki je sedaj odšel na bojišče. Vendar so na sploh odtegnene direktni bedi: po državnih in občinskih podporah in po prilikah za zaslužek. Vendar pa niso vse žene, vse matere in vsi otroci deležni take skromne sreče. Tam, kjer je vojna izpodrezala državno in občinsko življenje; tam, kjer so morale — kakor v velikem delu Vzhodne Pruske — bežati celo oblasti in se je uprava zaustavila ter so bili uničeni akti in registrature — tam tudi podpor niso izplačevali. Ali za mnoge celo to ni bilo najhujše. Večja trpljenja in muke je prinesel beg iz domovine, ko je trebalo hkratu zapustiti varno streho. In premnogi so morali strahote bega v negotovost večkrat izkusiti, drugi zopet begajo okolo že nad dva meseca. Še sedaj ne vedo — kam? Ne vedo še, kaj prinese bodočnost! Večina so ženske z otroci same na begu. Mož in drugi odrastli moški člani rodbine in gospodarstva so v vojni. Zaostali stari ljudje niso v pomoč, mnogokrat še otežujejo breme in skrb ženi in materi, ki jo zadevlje najhujše! Naletel sem na družine, ki so že trikrat bežale — poslednjikrat že le s tem, kar so imele na sebi. Videl sem in čul matere, ki so v teh tednih izgubile po enega ali dva svojih ljubljencev in ki niso nič vedele o usodi očeta svojih otrok. Te reve so izgubile odporno silo; povsem apatično so se pustile potiskati in goniti. Je drugih, ki sploh ne omenjajo, da so izgubile — vse; ponosne so bile, da se jim mož ali bratje bore na bojišču.

Drugi begunci se boje povratka v domovino, četudi morda ni nobene nevarnosti več. V strahu so vedno in se ga po prestanih grozotah ne morejo iznebiti. Drugi zopet bi se hoteli vrniti, a ne morejo. Snoči sem čul tihe glasove iz nekih lojtrnic, pokritih s plahto. Stale so na planem poleg neke hiše, nekoliko zavarovane sicer, ali dež je vendar padal vanje. Čuti je bilo otroških glasov. Vprašali smo, kaj se je zgodilo, ali je morda treba pomoči . Privzdignili smo plahto. »Dež teče skozi, otroci postajajo nemirni,« je rekla neka ženska. Že osem dni je na potu sama z dvema otrokoma; mož je vojak. In vendar je bila žena pomirjena. Rešila je vsaj posteljnine, obleke, posode in eno dvokolo in otroka sta jej ostala zdrava. Ali ni mogla še nazaj; vsaj nje vas je razdejana. »Kaj naj počnem tam?« Tolažili smo jo, češ, da je vlada ukrenila odredbe, da omogoči beguncem povratek.

Del žetve je še v zemlji. Primanjkuje prodja in delavnih moči, da bi spravile še ne pokvarjeni krompir in repo. Vojna uprava pomaga, kolikor je možno, daja konje in deli kruh med begunce. Ali s šibkimi silami žensk in otrok se more zmagati le malo velikega dela, ki je je še izvršiti. Z obdelanjem polja za prihodnjo žetev ni smeti zakasniti, ako ne, pride brezupno razpoloženje, posebno pri kmeticah, ki jim je ekzistenca odvisna od pridelka koščeka njive. Najhuje pa tare večino njih obnemoglost, da se ne morejo povrniti k priljubljenemu in za njihovo zadovoljnost in blaginjo neizogibnemu delu na deželi, v hlevu in v hiši. To muči marsikatero ženo bolj, nego pa materijalna skrb. Poljedelci se čutijo odtrgane in odgnane od svoje grude in dela, v katerima koreninijo globoko . . .

Pa tudi ženskam v območju bojišča, ki niso pobegnile, za katere ni bilo nevarnosti, ali ki so kljubovale splošnemu strahu pred Rusi, je težje, nego onim v varnih krajih. Krog po vpoklicu mož, sinov in bratov prizadetih rodbin je v vzhodni Prusiji posebno velik, ker je bila tu takoj začetkom vojne vpoklicana tudi črna vojska. In v večini vasi in mest zamenjuje eno vkvartiranje drugo. To je na sploh prihranjeno rodbinam v notranjosti dežele. Ne da bi tu žene nevoljno nosile to breme, ali nastanjenje vojakov ob obmejnih krajih v omenjenih razmerah je vsikdar breme. In čujem vendar, kako vojaki povsod navdušeno govore o tem, s koliko ljubeznijo jih sprejemajo ravno ubogi ljudje in jih prehranjajo. Svoje zadnje dajejo, a vojaki zopet delijo žnjimi svoj kruh in drugo, kar imajo. Gotovo je tudi izjem, ali te izginjajo v splošni pripravljenosti za pomoč. To je pa gotovo: ženske v vzhodni Prusiji morajo več trpeti, nego njihove sestre v deželi.

Domače vesti.

DANAŠNJI LIST je izšel na šestih straneh. Jutri, na praznik sv. Justa, ne izide niti jutranji niti večerni list. V torek izide list kakor navadno ob delavnikih, zjutraj in zvečer.

Osebna vest. Na severnem bojišču je bil ranjen rezervni poročnik g. Josip Berce, profesor ljubljanskega liceja. Ranjen je od šrapnela na glavi. Desna roka in noga sta popolnoma otrpli. Ranjenec ne more nič govoriti in ne spoznava nikogar. G Berce je znan tudi v naših slovenskih tržaških krogih kot odločen narodnjak, ki je bil vedno pripravljen z vso odločnostjo braniti svojega naroda čast. Zato še tem bolj želimo, da bi se zdravnikom čim preje posrečilo izlečiti njegovo težko rano in odpraviti njene zle posledice.

Pojasnilo. Z več strani smo že prejeli prošnje za pojasnila v stvari poziva, o pregledu črnovojnikov. Danes naj odgovorimo na tozadevno vprašanje, da tistim črnovojnikom, ki so bili potom mobilizacijskega razglasa poklicani pod orožje in so bili kot črnovojniki zaradi bolezni odposlani na dopust in pozneje superabitrirani, ni treba hoditi k ponovnemu pregledu.

Poslanca dr. Ravnihar in dr. Rybař sta intervenirala te dni pri ministru notranjih stvari Heinoldu v aferi „Slovenske Matice" in sta mu obenem načrtala sliko o splošnem političnem položaju na Slovenskem. Minister je z velikim zanimanjem poslušal njiju izvajanja. Obenem sta porabila priliko, da sta se v raznih stvareh zglasila v ministrstvih za pravosodje in deželno brambo.

Seja mestnega odbora. V seji mestnega odbora, ki se je vršila dne 19. oktobra pod predsedstvom župana dr. Valerio, je prišlo do sledečih sklepov: Stavi se eksekutivi na razpolago K 1600 za pokritje spodnjega dela potoka ob cesti na razklani hrib. — Mestnemu fizikatu se stavi na razpolago K 1600 za uvedenje racijonalne in trajne kontrole brojenske vode. — Z dnem 1. novembra 1914 se uvede navadni in posebni šolski obed ter se v to svrho stavi eksekutivi na razpolago svota 10.000 kron v dodatek svoti, ki je v to svrho na razpolago na podlagi bilance iz l. 1913. Oskrbovanje navadnega šolskega obeda na šolah v mestu se poveri društvu »Amici dell' Infanzia« pod pogoji, ki jih je društvo samo predlagalo. Oskrbovanje navadnega in posebnega šolskega obeda na šolah v spodnji in zgornji okolici se pa poveri mestnemu magistratu. Glede posebnega šolskega obeda se število dnevnih porcij poviša od 200 na 250.

Danes v Škedenj, kjer priredi tamkajšnji dramatični klub ob 5 popoldne v dvorani »Gospodarskega društva« rodbinsko dramo v 4 dejanjih **»Sin-a«.** Ta žaloigra je zelo lepa in posebno za današnji dan zelo primerna. Druga leta smo jo šli na vseh svetih dan gledat v »Narodni dom«, letos pa v Škedenj, kjer se vsled nastale krize predstave v »Nar. domu« ne vrše. Kakor vsako leto, tako bo ta igra gotovo tudi letos privabila nase mnogo občinstva, to pa zlasti zato, ker je njen čisti dobiček namenjen brezposelnim slovenskim delavcem, torej v zelo blag namen. Danes torej v Škedenj!

Za brezposelne so darovali: Jakob Perhavc K 20.—, Viktor Schenk K 5.—, Karol Cvenkel K 2.—.

N. D. O. priporoča svojim članom, da se udeleže današnje prireditve dramatičnega kluba v Škednju, ker je njen čisti dobiček namenjen brezposelnemu slovenskemu delavstvu.

Odpust delavstva pri Lloydu bo obstoječo brezposelnostno krizo podvojilo. Mnogo tisoč lloydovih delavcev in uradnikov pride koncem decembra t. l. ob kruh. Menda nam bo dovoljeno ob tej priliki naglasiti, da nam nikakor ne gre v glavo, kako se more pripraviti toliko ljudstva ob vsako najmanjše za življenje potrebno sredstvo, medtem ko se raznim akcijonarjem omenjenega podjetja, ki imajo letno vsak posameznik morda tudi nad 100.000 in še več dohodkov, niti za trohico ni znižalo njihovega tako ogromnega »zaslužka«. Ko bi vsak izmed teh gospodov vsaj polovico svojih dohodkov odstopil delavstvu, bi bili s tem že vsi lloydovi delavci preskrbljeni. Toda gospodje hočejo — kakor se vidi — tudi v sedanjem času gromaditi denar skupaj. V interesu države je, da se take reči preprečijo. Vlada naj poskrbi, da bo vsakemu državljanu omogočeno človeško življenje, pod nobenimi pogoji pa naj ne dopušča, da bi deset odstotno število državljanov živelo naravnost prenasičeno in potratno življenje, pri tem ko ogromna ljudska masa živi v bedi in strada. Ker morajo v boj vsi državljani brez razlike, naj imajo tudi vsi enake pravice.

Obrtnikom in trgovcem Trsta in okolice. Odbor »Slovenske obrtne nadaljevalne šole« je sklenil v smislu nasveta c. kr. ministrstva za javna dela, **da za enkrat ne prične s poukom** — niti v obrtnih niti v trgovskih razredih. Kdaj prične redni pouk, se pravočasno objavi. — Vodstvo »Slov. obrtne nadaljevalne šole«.

Kje je v Škednju nov Talijin hram? — Hitro in veliko razvitje Škednja, ki ga združujeta z mestom kar dve tramvajski progi, je tamkajšnje narodne voditelje privedlo do srečne misli, da si morajo na sredi vasi preskrbeti hram, kjer naj se naš zapuščeni okoličan vzgaja in zabava. — Ozka stezica, ki pelje od onega brojniškega studenca, ki so nahaja prav na sredi vasi navzgor, vodi na borjač, zasajen s širokovejnatim drevjem. — Na sredi tega borjača je na novo sezidana velika prostorna dvorana. Nje ličnost povečava električna razsvetljava, ki jo napravlja res romantično ob svojem svitu. — In tam se bo danes vršila gledališka predstava ob 5. uri popoldne. Upamo torej, da bo znal vsakdo najti dvorano, četudi je popolnoma obkoljena od hiš.

Uprizori se pa rodbinska drama v 4 dejanjih »Sin«, ki jo je spisal Engelbert Gangl. Rodbinskih dram imamo malo v literaturi, še manj pa sorazmerno v naši slovenski. Krivo je temu najbrže, da je snov preenolična, da so dejanja preenostavna, vsled česar ni prav lahka stvar pisatelju, izogniti se dolgim dialogom in monologom, ki igralca utrudijo in poslušalca dolgočasijo. — Gangl je znal še precej premagati te težkoče in je znal razne prizore prav živo opisati. V Radovici živi družina Slemenčeva. Oče Anton boleha že dlje časa. Kot zvesti prijatelj ga zdravi dr. J. Trdina, okrožni zdravnik, ki se zaljubi naposled v Slemenčevo hčerko Tilko. Slemenec pa ima razun Tilke še dva sina in sicer Cirila in Metoda. Kakor v več družinah, tako tudi v Slemenčevi niso vsi otroci pokorni svojemu očetu. Ciril namreč je v mladih letih zapustil dom, ostavil družino in šel v tujino in sicer pravi, da je to storil, ker mu oče ni privolil zakonske združitve z Marico, hčerjo svojega prijatelja Mateja Slaka. Ravnokar se vrši pojedina, vsled zaročitve dr. Trdine s Tilko, ko se vrne Ciril, izgubljeni sin zopet na svoj dom. Kako se razvije potem igra, vidi vsakdo, ki pride danes v Škedenj. Ta drama se je že uprizorila v Trstu, ali na manjših odrih, kjer ni mogla gotovo prav vspeti . V Škednju pa, kjer je oder prav gledališko pripravljen, z električno razsvetljavo, prostoren in jako lepo opremljen, gotovo vspe kar najbolje.

Za »Božičnico« so nadalje darovali: Linči Knaus 10 K, Roza dr. Gregorinova 6 spodnjih hlač (majic).

Gospa Biček nabrala 23 K 90 vin. Darovali so: I. izkaz: Fani Čebulc iz Sežane 2 K, Bekar 2 K, Al. Gulj 5 K, Franc Moly 1 K, Zgur 1 K, Lavrenčič 5 K, Babič 2 K, Jakob Sestan 1 K, V. Grebenc 2 K, Vladko Maitz 1 K, Schleg 1 K, Zorn 40 vin., Stegu 50 vin. — Milič & Šušmelj (nasledniki M. Aite) 10 volnenih rut, 6 parov volnenih nogovic. — Presrčna hvala in prosimo še.

Nabava kmetijskih semen. „Tržaška kmetijska družba" je sklenila naročiti razna poljska in vrtna semena, ki jih razdeli med svoje člane brezplačno, oziroma po znižani ceni. Nabavijo se semena krmnih rastlin, kakor detelja, lucerna, travne zmesi, krmna pesa in semena raznovrstne zelenjadi. Priglasiti se je do 30. novembra t. l. v družbeni pisarni, ulica Giorgio Galatti št. 14, II. nadstr., ali pa pri zaupnikih družbe.

Oddaja prašičkov čistega Heševega plemena. „Tržaška kmetijska družba" odda eno svinjo gori navedene pasme tistemu posestniku, članu družbe, ki ima za to vzoren, primeren svinjak. Odda se brezplačno z namenom, da se ta pasma, ki se je pri nas izborno obnesla, še bolj razširi. Pogoj je, da jo obdrži za pleme, dokler bo sposobna. Kdor jo želi imeti, naj se oglasi takoj v družbeni pisarni, kjer dobi natančnejša pojasnila. Drugi prašiči te pasme proti plačilu se dobe pri posestniku Andreju Bole v Rojanu št. 722, kamor se je interesentom naravnost obrniti.

Omejitev porabe živil za izdelovanje špirita. „Wiener Zeitung" je objavila ministerijalno naredbo, ki omejuje porabo sadu, ki se rabi za prirejanje kruha, in pa krompirja za izdelovanje špirita. S to naredbo se imajo živila, ki neposredno služijo prebivalstvu za prehranjenje — žito, krompir in rž — kolikor možno odtegniti izdelovanju špirita. Seveda se je moralo tu vpoštevati, da treba v interesu za preživljanje ljudstva istotako potrebne živinoreje ohraniti obrat poljedelskih žgalnic in pa žgalnic droži radi dobavljanja kvasu za izdelovanje kruha. V tekoči obratni perijodi se bo torej izdelovanje špirita iz žita in krompirja dovoljevalo le v tem okvirju. V interesu aprovizacije prebivalstva se bo nadalje s posebnimi navodili nadzorovalnim organom in interesentom specijelno vplivalo na to, da poljedelske žgalnice, ki so doslej predelovale pretežno krompir, kolikor možno preidejo k predelovanju sladkorne pese, kar je brez druzega možno brez škode za poljedelske svrhe. Tudi se bo delalo na to, da se v žgalnicah ne bo porabljal krompir, ki je sposoben za človeško uživanje in pa trpežen. Po odred-

JOSIP SPECHAR, TRST
ulica S. Caterina štv. 7
Bogata izbera blaga za moške obleke zadnjih novosti za jesensko in zimsko sezono kakor tudi
zaloga izgotovljenih oblek „All' Industria Inglese".
Zaloga srajc, ovratnikov, zapestnikov, ovratnic, kakor tudi oblek za dečke.
Postrežba točna. Cene zmerne.

TRST - ulica Nuova štv. 36—38 - TRST
SVOJI K SVOJIM!!
M. AITE nasledniki
Slavnemu občinstvu in svojim cenjenim odjemalcem priporočata svoje velikanske ZALOGE VSAKOVRSTNEGA MANUFAKTURNEGA BLAGA za jesensko in zimsko sezono po nizkih cenah, pod vsako konkurenco. Se priporočata kot Slovenca
O. Milič, F. Sušmelj.
TRST - ulica Nuova štv. 36—38 - TRST

Odvetnika
dr. Gustav Gregorin in dr. Edvard Slavik
naznanjata
preselitev pisarne
v Dunajsko ulico (Via Vienna) štev. 10, I. nadst.
v bližini „Narodnega doma".

PIVOVARNA ADRIA TRST DELNIŠKA
NAJBOLJŠE PIVO!

AGO čevlji brez šivanja in žebljev :: Izvršuje edino le
FRAN CINK V TRSTU
ulica Cecilia štv. 12
Izvršuje tudi vsako drugo naročilo točno. Na zahtevo pride tudi po naročilo izven mesta. Delo solidno. - CENE ZMERNE.

Skladišče oglja in drv
za gorivo petroleja in stavb. materijala
Josip Miceu
Trst, ulica S. Cillino 2. (Sv. Ivan) Tel. 2832

IŠČEJO SE izvežbani neoženjeni INŠTALATERJI
za telefone in za električno luč.
Ponudbe s plačo je navesti na
„Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave v Ljubljani", Dunajska cesta 22.

SLOVENCI! Podpirajte RDEČI KRIŽ!

Izredna prilika.
Velik dohod ur, verižic, zlatih in srebrnih priveskov. Znižane cene.
RAIMUND BIZJAK
urar
V hiši „Delavskega konsumn. društva" Trst, Campo S. Giacomo 4

Francesco Buda, zlatar
Trst, ulica Scorfinata št. 1.
Prodaja srebrnih in kovinastih ur, od 4 kron dalje, uhani, prstani, verižice iz amerikanskega doublé zlata izključno po priložnostnih cenah. Prodaja, kupuje in menjuje zlato, srebro in dragoce
Tvrdka BUDA more prodajati po neverjetno nizkih cenah, ker ne izdaja velikanskih svot za luksurijozne prostore, razsvetljavo itd. itd., kar mora končno vse plačevati kupovalec.

Sidro-Syrup. Sarsaparillas compos.
Čistilo krvi. Steklenica K 3.60 in 7.50.
Sidro-Liniment. Capsici compos.
Nadomestilo za sidro-Pain-Expeller.
Sotočno olajšujoče mazilo za prehlajenje, reumatizem, trganje po udih, itd.
Steklenica K —.80, 1.40, 2.—
Sidro-žvepleno-mazilo.
Sele olajšujoče pri lišaju, solnem teku, itd.
Lonček K 1.—.
Dobi se skoro v vsaki apoteki ali pa direktno
Dr. Richter-jevi apoteki „pri zlatem levu",
Praga I, Elizabethstrasse 5

UMETNI ZOBJE
PLOMBIRANJE * ZOBOV.
IZDIRANJE ZOBOV
: BREZ BOLEČINE :
Dr. J. ČERMÁK V. TUSCHER
ZOBOZDRAVNIK TRST KONC. ZOBNI TEHNIK
ULICA CASERMA, 13 II. nad.

Izboljšajte promet v svoji gostilni
z izvrstnim cenim pizenskim pivom
iz Češke delniške pivovarne
v Čeških Budjejevicah.
Največja slovanska pivovarna.
Zaloga v Trstu: Schmid & Pelosi, via della Crociera.

Pokusite pivo v slovanskem Grand-Hotelu **„Balkan"-Trst**
vojaški trg in v slovanskem hôtelu „Lacroma" v Gradežu.
Zaloga v Ljubljani, Zagrebu, Puli, Zadru itd. itd.

bah finančnega ministrstva se odvzame žgalnicam pobuda k širjenju produkcije špirita iz krompirja preko tiste mere, ki je neizogibno potrebna z ozirom na živinorejo. Pričakovati je torej — tako zaključuje naredba — da se v letošnjem obratnem letu tudi v onih krajih, ki niso neposredno zadeti po vojnih dogodkih v žgalnicah ne predela več — kakor v drugih letih — 4 odstotkov letine na krompirju, ampak komaj polovica te kvote.

O ranjenih odnosno bolnih vojakih. V pomožno bolnišnico v zavodu »Avstro-Amerikane« so bili včeraj sprejeti: Karel Chizzoli od 1. stotnije 32. pešpolka, Anton Bonažič od 16. stotnije 87. pešpolka, Viktor Rasman od 9. in Josip Besednjak od 5. stotnije 97. pešpolka, Alojzij Bergec od 1. stotnije 27. pešpolka in Gabrijel Magyar od 4. stotnije 37. pešpolka. — Iz te pomožne bolnišnice so bili poslani v ono nemškega telovad. društva »Eintracht«: topničar Fran Ilyes, Jernej Gajta od 3. stotnije 61. pešpolka, Ferdinand Fritz od 4. stotnije 18. pešpolka, Alojzij Vido od 4. stotnije 4. bosansko-hercegovskega pešpolka, Simeon Süszko od 16. stotnije 30. pešpolka, Alfred Berger od 2. stotnije 31. pešpolka, Hijeronim Strunk od 1. stotnije 61. pešpolka, Nikolaj Hamesz od 13. stotnije 33. pešpolka, Fran Toth od 14. stotnije 37. pešpolka, Josip Matko od 8. stotnije 30. honvedskega pešpolka, črnovojnika Anton Praprotnik in Josip Felföldi, Karel Adamić od sanitetnega oddelka št. 9 in Ivan Merkandel od mejnih lovcev. Petdnevno opazovalno dobo so v tej pomožni bolnišnici (»Avstro-Amerikane«) dopolnili: Anton Kosovel, Friderik Maurel in Ivan Mayer. — Takoj po prihodu z železnico so bili sprejeti v pomožno bolnišnico v prostorih nemškega telovadnega društva »Einrtacht«: Dominik Pelas od 6. stotnije 97. pešpolka, Filip Ebner od 12. stotnije 46. pešpolka, Alojzij Colja, Fran Kovačič in Josip Katz od železniške straže ter Friderik Reiter od 1. stotnije 61. pešpolka. — Iz pomožne bolnišnice v prostorih društva »Austria« so bili puščeni na dopust Rudolf Weinhauer, Ivan Tarkas, Ivan Buna, Jaroslav Tesar, Ivan Kopecki in Anton Schwarz.

Samomorilni poskus. 17letna šivilja Lidija Ruan, stanujoča v ulici dell' Industria št. 9, je včeraj zjutraj ob polidevetih skočila z okna v III. nadstropju hiše št. 9 v ulici Sv. Jakoba na hribu. Nesrečnica si je zlomila obe nogi in dobila tudi še mnogo drugih poškodeb. Zdravnik z zdravniške postaje, ki je bil pozvan k njej, jej je podelil najnujnejšo pomoč in jo dal potem prepeljati v mestno bolnišnico.

Umrli so: Prijavljeni dne 31. m. m. na mestnem fizikatu: Fantin Marija, 8 mesecev, ul. della Torretta št. 3; Suerz Marija, 72 let, trg Barbacan št. 4; Rohbock Terezija, 72 let, ul. G. Carducci št. 38; Piščanc Sergej, 9 dni, Barkovlje št. 342; Cicutin Maksimiljan, 50 let, ul. Rigutti št. 20. — V mestni bolnišnici dne 28. m. m.: Colla Terezija, 75 let; Birgelj Aleksander, 53 let; Chimese Josip, 57 let; Čok Gabrijela, 5 let in pol; Božič Mihael, 74 let; Noni Jakob, 68 let; Gregorič Uršula, 75 let; Nussdorfer Neža, 75 let.

Za Rdeči križ

iz dne 31. oktobra 1914. Potom „Piccola“ K 100. Živnostenska banka K 144. L. Smolars in nečak K 8. G. Stockel in Debarba K 76. — V blagu: Stephi Havaty. Odbor „Rdečega križa“ v Moščenicah v Istri. Odbor „Rdečega križa“ v Dragi. G.a Zofija Meller.

Skupna svota do danes nabranih darov znaša K 313.533.16.

Darovi za Rdeči križ.

Naša uprava je prejela: K 9.— nabranih v gostilni Antona Baudaža na Vrhovlju v Brdah; K 15.— darovala družina Jos. Mahniča v Dekanih; K 10.— daroval Anton Lazar v Breginju.

Izkaz darov

za Rdeči križ in družine vpoklicanih vojakov, nabranih po Ant. Vremcu na Opčinah, Konkonelu in Banah, glasom odloka c. kr. namestništvenega svetnika v Trstu z dne 9. septembra 1914 opr. št. 873/3 14.

A. Na Opčinah.

Cink Andrej, župnik K 25.—; Daneu Ana K 2.—; Caicich Alberto K 5.—; Melking Marija K 1.—; Dolfi Giuseppino K 1.—; Morpurgo Giacomo K 5.—; Rupnik Mario K 5.—; Dobernig Maria K 1.—; Luvin Augusta K —.40; Uljan Egon K 1.—; Parmessan Angelo K 1.—; Giorguli Ivanka K 3.—; dr. Xydias (na prehodu) K 5.—; Pollack Umberto K 20.—; Masseck K 10.—; Popper K 2.—; Brok Giuseppe K 2.—; N. N. K —.20; Sosič Vincenc K 1.—; Kloss Marija K 2.—; Herwato Andrea K 2.—; Znidaršič Viktor K 10.—; Sosič Marija K —.50; Sosič Marija K 1.—; Malalan Karol K 20.—; Malalan Ivanka K 20.—; Gerolimich Federico K 10.—; Sosič Jakob K 1.—; Göbel K 2.—; Angelato Nicolo K 1.—; Modugno Ada, Aldo e Alberto K 3.—; N. N. K 1.—; Garzollini Maria K 5.—; Costa Giacomo K 2.—; Traubner Ignac K 2.—; Levičnik Ernesta K 10.—; Krastnig Juliana K 6.—; Basiliadis K 1.—; Bizjak Alojzija K 2.—; Furlan Katarina K —.40; Verč Anton K 1.—; Brunner Antonija K 1.—; Wernoi et Strudtof K 2.—; N. N. K 1.—; Orsetich K 1.—; Pečnik Jožefa K 1.—; Hrovatin Ivan Marija K 1.—; Jachio Catarina K 2.—; Pincher N. K 1.—; Vodušek Marija K 1.—; Malalan Antonija K 1.—; Malalan Jožefa K 1.—; Klučar Marija K 1.—; Čermel Teresa K 1.—; Sosič Franc K —.50; Malalan Marija K 1.—; Vidau Marija K Andrej K 2.—; Somariolo N. K —.—; Vavpotič Ivan K 5.—; Rauter Alojzija K 1.—; Logar (družina) K 10.—; Piščanc (družina) K 5.—; Ciochetti Marija K 10.—; Skabar Tereza K 1.—; Hrovatin Antonija K 2.—; Briščik Vida K 1.—; N. N. (vila Daneker) K 1.—; Sosič Marija K 1.—; Sosič Marija K 1.—; Briščik Tereza K 1; Sosič Antonija K 1.—; Sosič Marija K 1.—; Sosič Frančiška K 2.—; Sosič Ivanka K —.60; Podhola Roberto K 5.—; Marič Arminija K 1.—; Keber (družina) K 2.—; Gruden (družina) K 2.—; Misar Mihaela K 1.—; Trtnik Ivanka K 1.—; Zorko Pavel K 10.—; Daneu Frančiška K —.40; R. Kugo K 2.—; Merčevich Giuseppe K 1.—; Rupnik Ivan K 2.—; Hribar Viljem K 4.—; Stepek Janez K 1.—; Sosič Ivan K 1.—; Sosič Anton K 5.—; Lovrenčič Frančišek K 1.—; Daneu Andrej K 5.—; Sosič Anton K 1.—; Goimeau Emilia K 2.—; Sosič Jožefa K 1.—; Huso Marija K —.40; Daneu Andrej K 1.—; Vojska Valentin K 1.20; Gregorič (družina) K 1.—; Sosič Ivan Andrej K 2.—; Fabčič Anton K 30.—; Rauber Viktorija K 5.—; Sosič Milka Anika K 2.—; Skerlavoj Marija K 1.—; Sosič Viktor K 1.—; Vidan Antonija K 1.—; Tossi N. K 5.—; N. N. K 2.—; Vidan Josipina K 2.—; Čebulc Antonija K 2.—; Sosič Marija K 1.—; Puric Marija K —.40; Sosič Justina K —.60; Taučer Frančišek K 1.—; Hrovatin Antonija K 1.—; Hrovatin Marija K 1.—; Hrovatin Just K 5.—; Sosič Ivanka K —.60; Markuža Marija K —.40; Merzeek Frančiška K 2.—; Kette (družina) K 1.—; Clemente Teresija K 1.—; Sosič Marija K 1.—; Sosič Jožefa K 1.—; N. N. 460 K 4.—; Stergar N. K —.20; Vidan Marija K 1.—; Sosič Franc K 1.—; Ražem Anton K 10.—; Draščék (družina) K 5.—; Jamšek (družina) K 10.—; Brišček Helena K —.50; Briščik Frančiška K 1; Sosič Amalija K —.40; Turkan Antonija K —.80; Sosič Josip K 1.—; Čuk Marija K 1.—; Franc Fabjan K —.40; Daneu Ivan Marija K 1.—; Daneu Jožefa K —.40; Čuk Marija K —.30; Brišček Marjeta K —.30; Taučer Viktor K 2.—; Sosič Terezija K —.20; Hrovatin Jožefa K —.80; Sosič Ivana K 1.—; Sosič Marija K 1.—; Hrovatin Alojzija K 2.—; Frantar (družina) K 10.—; Simonič Karel K 5.—; Sosič Marija K 1.—; Kariž Marija K 1.—; Golnar (družina) K 1.—; Russi Henrik K 2.—; Vremec Josip K 2.—; N. N. K 10.—; Posojilnica in hranilnica na Opčinah K 25.—; Brišček Karolina K 1.—; Sosič Anton K 1.—; Sosič Ivan Marija K 1.—; Kravanja (družina) K 8.—; Karis Fran K 10.—; Giraldi N. K 3.—; Karis Ivana K 2.—; Kösler Mandelek K 10.—; Plitek K 5.—; Staudacher Josipina K 3.—; Gabrijelčič K 1.—; Gomzij Anton K 1.—; Reichel Arminija K 3.—; Vidau (družina) K 1.—; Taučer Tereza K —.60; Sosič (družina) K —.40; Sosič (družina) K —.40; Sosič Jakob K 4.—; Sosič Frančiška K —.10; Taučer Josipina K —.30; Vremec Margerita K —.20; Daneu Martin K 2.—; Sosič Marija K 1.—; Šušigoj Marija K —.40; Vidrih Ivan K 1.—; Hosstein Josipina K 5.—; Grovac (družina) K 2.—; Daneu Jakob K 1.—; Skerlavaj Frančišek K 2.—; Daneu Anton K 1.—; Hrovatin Ivan Marija K 1.—; Konsumno društvo na Opčinah K 50.—; Daneu Tomaž K 1.—; Emmer Marija K 1.—; Taučer Ivan K 1.—; Bellen (družina) K 2.—; Streiner (družina) K 2.—; Malalan Ivan Marija K 2.—; Malalan Rudolf K 30.—; N. N. K 1.—; Goriup Ivan K 30.—; Neckerman (družina) K 2.—; Kalin Matija K 4.—; N. N. K 3.—; Hrovatin Viktor K 4.—; Hrovatin Marija K 3.—; Celhar Ivanka K 1.—; Škerlavaj Antonija K —.60; Sosič Ana K 1.—; Skerlj Josipina K —.20; Sosič Apolonija K —.30; Koritnik Amalija K —.40; Skerlavaj Apolonija K —.40; Hrovatin Katarina K 2.—; Guštin (družina) K 1.—; Hrovatin Marija K 1.20; Malalan Mihael K 1.—; Hrovatin Marija K —.60; Skerlavaj Katarina K 1.—; Kapun Marija K 1; Hrovatin Milka K 1.—; Sosič Jernej K 1.—; Vremec Ivan Marija K 1.—; Vremec Gašper K 2.40; Mahnič Marija K —.60; Furlan Frančiška K —.40; Furlan (družina) K —.40; Daneu Marija K 2.—; Sosič (družina) K 1.—; Malalan Ivana K —.30; Sosič (družina) K —80; Sosič (družina) K —.42; Skerlavaj Frančiška K —.40; Petričkovič (družina) K —.40; Seifert Anton K —.60; Sosič Katarina K 1.—; Valič (družina) K 1.—; Čermelj Polonija K 2.—; Skerlavaj Marija K —.40; Daneu Tereza K 1.—; Daneu Apolonija K —.40; Daneu (družina) K —.60; Mišič Urša K —.60; Taučer Marija K —.60; Gregorič (družina) K 1.—; Furlan Justina K 1.—; Daneu Marija K 1.—; Rudolf Jožef K 1; Vremec Marija K 1.—; Skerlavaj (družina) K 1.—; Vremec Janez K 1.—; Vremec Karol K 2.—; Hrovatin Ana K 1.—; Daneu Helena K 1.—; Milič Josipina K 1.—; Vremec Frančišek K 1.—; Taučer Anton K 1.—; Malalan Marija K —.40; Sosič Josipina K —.60; Hrovatin Josipina K —.60; Daneu Marija K 1.—; Brišček Matilda K 1.80; Petrovčič (družina) K 1.—; Skerlavaj Ivan K 2.—; Kralj Jožef K 1.—; Malalan Peter K 3.—; Bolle (družina) K 5.—; Ferluga Ferdinand K 10.—; Skabar Just K 3.—; Milič Andrej K 1.—; Vremec Anton K 10.—; mesto Somarive c. kr. finančnega komisarja daroval odbor K 3.—; Sosič Anton K 3.—; Pevsko društvo »Zvon« K 10.—; za razbiti krožnik K —.32. — Skupaj na Opčinah K 798.04.

B. Na Konkonelu.

Blaganja Peter K 2.—; Jerič Marjeta K 1.—; Maur Frančiška K —.60; Mikelič Ivanka K —.60; Piščanc Ana in Dora K 2.—; Ferluga Marija K —.20; Ferluga Anton K —.80; Čebulc Matija K 1.—; Andolšek Ernesta K —.80; Maver Rosalija K 4.—; Ferluga Marija K 1.—; Ferluga Frančiška K —.20; Ferluga Frančiška K 1.—; Ferluga Vincenca K 1.—; Ferluga Josipina K 1.—; Ferluga Marija K 1.—; Ferluga Antonija K 1.—; Ferluga Katarina K —.40; Ferluga Angela K 1.—; Stubel Antonija K 2.—; Ferluga Anton K 1; Zlobec Antonija K 1.—; Ferluga Gabrijela K —.60; Ferluga Andrej K 1.—; Brišček Marija K 1.—; Ferluga Štefan K 2; Mantovan Josipina K 2.—; Ferluga Gašper K 1.—; Stubel Anton K 2.—; Ferluga Angel K 1.—; Ferluga Ivan K 5.—; Ferluga Marija K —.40; Ferluga Ana K —.80; Ferluga Ana K 1.—; Ferluga Ana K —.20; Feluga Pavla K —.50; Ferluga Josipina K —.80; Ferluga Josipina K —.40; Ferluga Frančiška K 1.—; Ferluga Tereza K —.40; Ferluga Frančiška K 4.—; Grahor Antonija K 2.—; Maver Frančiška K 2.—. — Skupaj K 55.30.

C. V Banah.

Jožef vitez Burgstaller - Bidischini K 20.—; Girometta K 4.—; Vidau Jožefa K —.60; Škerlavaj Ivan Marija K —.20; Škerlavaj Anton K —.50; Ban Katarina K 1.60; Ban Antonija K —.40; Ban Antonija K 1.50; Huso Ivanka K —.40; Krevatin Just K —.60; Ban Antonija K 1.—; Vidau Jožefa K 1.—; Milkovič Ivanka K 1.—; Vidau Helena K —.40; Vidau Katarina K 1.—; Vidau Ivan K 5.—; Ban Ferdinand K 5.—; Vidau Lucija K 5.—; Vidau Gabrijela K 1.—; Vidau Kristijan K 1.—; Škerlavaj Martin K 1.—; Škerlavaj Marija K 1.—; Huso Kristina K 1.—; Huso Katarina K 1.—; Čuk Ivan Marija K 1.—; Sosič Ivanka K 1.—; Čuk Urša K —.40; Badašič Antonija K 1.—; Ban Antonija K 1.—; Rauber Marija K —.30; Ban Frančiška K 5.—; Ban Marija K 1; Persinovič Just K 2.—; Miškovič Ana K 3.—; Raubar Katarina K 2.—; Milkovič Josipina K —.60; Sabotič Urša K 1.—; Milkovič Marjeta K —.40; Ban Antonija K 1.—; Malalan Marija K 2.—; Hrovatin Jožef K 1.—; Malalan Ivan K 1.—; Ban Ivan K 1.—; Persinovič Anton K 1.20; Špehar Ivan K 1.—; N. N. K —.30; Ban Frančiška K 1.—; Vidau Jožefa K —.40. Skupaj v Banah K 84.80.

Na Opčinah	K 798.04
na Konkonelu	K 55.30
na Banah	K 84.80
Skupni znesek	K 938.14

Vesti iz Goriške.

Iz Avberja smo prejeli: Častiti čitatelj (ali čitateljica) na moj naslov naročene „Edinosti“ je najuljudneje naprošen, da prijavi svoj častiti naslov, da mu naročim drug iztis lista, da ne bom sam na tem prikrajšan, posebno sedaj, ko so vsak dan tako zanimivi dogodki. Da bi bil ta tako kulantni bralec (bralka) vsaj toliko pošten, da bi recimo čital mojo „Edinost“ en teden in potem liste drugih naročnikov tu, da bi lista toliko ne zamazal, bi se še potrpelo, tako pa žal —! S spoštovanjem — Maks Ukmar.

Berlitz School. Odlikovani zavod za podučevanje jezikov. Francosko, hrvatsko slovensko, italijansko, angleško, nemško, rusko, špansko in ogrsko. Podučujejo vseučiliščni profesorji. Vsako sredo ob 6 uri zvečer brezplačne konference v francoskem jeziku. Poizkusni pouk brezplačen. Novo ravnateljstvo. Različni poboljški. — Ravnatelj dr. Charles Viellemar, Trst, Corso št. 25, I.

Za informacije in lekcije od 8 zjutraj do 9 zvečer.

ČEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA
(Bosákova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja ulici delle Poste štev. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

Delniški kapital in rezervni zakladi K 27.000.000.— Tel. 96-90, 19-95
OSREDNJA BANKA ČEŠKIH HRANILNIC
Via Ponterosso št. 5 - Podružnica v Trstu - Via Nuova št. 15
se peča z vsemi bančnimi posli, posebno nakupom in prodajo tujih valut.
5% vloge na tekočem računu po dogovoru, ter so iste, neglede na določila obstoječega moratorija, vlagateljem vedno na razpolago.

10% čistega dobička daje Ciril-Metodovi družbi knjigarna GORENJEC & Co., ulica Caserma štv. 16 (zraven kavarne Commercio).

Oblastveno avtorizovana delavnica
PATRIZIO PITTARO
se je preselila v ul. Giacinto Gallina 6.
Napeljava električne razsvetljave, motorjev, telefonov, električnih zvoncev in strelovodov. Zaloga potrebščin. Izbor oglja za električne svetilke. Točna izvršba. - Plačilo na obroke. - Brezplačni proračuni.

POZOR!

POZOR!
Velika zaloga najboljših šiv. strojev „PFAFF“ in drugih vrst strojev in dvokoles. - Lastna delavnica za popravo šiv. strojev po ceni.
Josip Dekleva & sin
GORICA
ulica Municipio št. 1

V dobroznani mesnici
Valerio Demarchi
Trst, Piazza Barriera vecchia 9, Tel. 26-56
se prodaja vedno prvovrstno goveje, telečje in koštrunovo jančje in tudi kokošje meso.
OBRT: Kuhanje govejih vamp, zaloga suših in osoljenih črev ter sličnih izdelkov.
Postrežba na dom. - Zmerne cene.

Odprla se je nova
kavarna „TERGESTE“
Trst, ulica degli Artisti štv. 1
Na razpolago so časniki in ilustracije vseh vrst. - Za dobre pijače in točno postrežbo jamči
MATEJ STOPAR, lastnik.

JOSIP STRUCKEL
Trst, vogal ul. Nuova-S. Caterina
Nov prihod volnenega blaga za moške, in ženske, zefir, batist in perljiva svila za jopice. — Svilenina in okraski zadnje novosti, velik izbor izgotovljenega perila in na metre, spodnje srajce moderci. Vezenine in drobnarije, preproge, zavese, trliž po izjemno nizkih cenah.

MILJAVAC ANTON
zaloga vina na Proseku štev. 131
priporoča p. n. občinstvu in gostilničarjem svojo najizbornejšo istrsko vino domačega pridelka iz Vrsara (Orsera).
Cena po dogovoru izven vsake konkurence.
Prodaje se od ½ hektolitra naprej.

Velika zaloga
vsakovrstnega pohištva
Aleksander Levi-Minzi
(Tvrdka ustanovljena leta 1874).
Trst, ulica Rettori štev. 1
(Piazza Rosario-Palača Marenzi).

Gostilna „ALL'ANTICA POMPEI“
TRST, trg Carlo Goldoni
in na istem trgu se nahajajoča „Kavarna Goldoni“
se trplo priporoča slovenskemu občinstvu za obilen obisk.
Fran Marinšek.

Gostilna „Pri Deteljici“
v TRSTU, ulica Belvedere štv. 7
Priznano najboljša in najcenejša kuhinja.
Pristna domača in tuja vina.

Trgovina na debelo
Pšenice, pšenične moke, rumene in bele koruzove moke, ovsa, debelih in drobnih otrobov (otrobi) koruze, fižola itd. itd.
Ruggero Gambel, Trst, ulica Pierluigi da Palestrina 2 (vogal ulice Coroneo)
Telefon št. 2403. Brzojavi: „Gambel - Trst“. Telefon št. 2403.

Velika zaloga in tovarna pohištva
ANDREJ JUG - TRST
via S. Lucia 5. via Fabbri 10.
Bogata in lepa izbera finega in navadnega pohištva in tapetarij. Telefon 17-30 Svoji k svojim!
Tapetarska delavnica: Via Fabbri štev. 10.

JAKA ŠTOKOVA
KNJIGARNA
Trst, Molino piccolo 19
(tik kavarne „Nuova York“)
Muzikalije Umetnine Izposojevalnica knjig in Antikvarijat.
Zaloga šolskih in pisarniških potrebščin Šolskih knjig in kuvertov.

Hranilne vloge
sprejema od vsakega tudi če ni ud zadruge, in jih obrestuje po 4½% večje zneske po dogovoru. Trgovcem otvarja čekovne račune z dnevnim obrestovanjem.
Rentni davek plačuje zadruga sama.
Vloga se lahko po eno krono.
Poštno-hranilnični račun 75.679. TELEFON 16-04.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu
registrovana zadruga z neomejenim jamstvom
ulica S. Francesco štev. 2, I. nadst.

Posojila
daje na osebni kredit in na zastave proti plačilu po dogovoru.
Uradne ure: vsak dan od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne.
Priporoča male hranilne škrinjice, ki so posebno primerne za družine.

PRIPOROČLJIVE TVRDKE

Brivnice.

Priporoča se slavnemu občinstvu hi:::: gijenična BRIVNICA B. HARAŠTA, Via Carducci 9 (prej Ant. Šebek). Panje glave, vsakovrstna lasuljarska dela. Najboljši trž. damski salon. Zmerne cene.

Anton Novak brivec v Trstu, ul. Belvedere št. 57, se toplo priporoča cenjenemu slovenskemu občinstvu za mnogoštevilni obisk. — SVOJI K SVOJIM! 2660

Najboljša in najlepša lasuljarska dela se izvršujejo v frizerskem salonu Andreja ROJIC-a v Trstu, Acquedotto 20. Izpadli lasje se kupujejo in izdelujejo se vsakovrstna dela. Dobra in točna postrežba. Ogledajte si izložbo, da se prepričate. 1851

Buffet.

Priporoča se cenjenemu ubčinstvu Buffet v ulici Gheda št. 8. Točijo se prvovrstna vina in pivo. 1804

Cement.

Tovarna cevi in cementnih plošč. ANTON FABBRI, Trst ulica Tor S. Piero 18 blizu rojanskih obokov. Cene zmerne. 2308

Čevljarji.

Čevljarnica „Alla Sartorella“ TRST ul. Arcata št. 5. — Velika izbera obuvala za gospe in gospodo. Sprejemajo se naročila ter poprave. Cene zmerne. 1447

Fotografi.

Jugoslovani! Vaš edini fotograf je Anton Jerkič, Trst Via delle Poste 10. — Gorica, Gosposka ulica 7. 4444

Najljubši spomini so artistične fotografije na kristalu, porcelanu itd. za priveske, nagrobne kamne in slično. — Zastopnik velikega podjetja za reprodukcijo artističnih fotografij je GIOVANNI PELIZZARI, urar, Trst, ulica Nuova št. 41 (palača Salem). 1495

Glasovirji.

Fran Saksida ul. Tiziano Vecellio 9. Tovarna in trgovina glasovirjev in pianinov. Razpošilja na vse kraje. Izvršuje vsakovrstna popravljanja. Delo zajamčeno. Cene zmerne. Svoji k svojim! 2224

Gostilne.

Obrtnijsko društvo v Barkovljah (blizu cerkve) toči izborna vina in postreže s fino kuhinjo. Dreherjevo pivo. — Prostorna dvorana. Senčnat vrt. Krogljišče. Cene zmerne. 2330

Matija Bulić priporoča cenj. občinstvu svojo gostilno „Ai buoni amici“ v Trstu ulica Belvedere štev. 39, točilnico vina in piva v Trstu, v ulici Bonvenuto Cellini štev. 1, gostilno „Al buon Almissan“ v Rojanu, ulica Montorsino št. 3, točilnico vina v Barkovljah (Bovedo), ulica Perazio št. 342 (hiša pečuka). Toči se prvovrstno dalmatinsko črno, belo in opolo vino iz Omiša in pivo.

Kleparji.

Lozer Ivan, klepar priporoča cenjenemu občinstvu svojo delavnico s prodajo vsakovrstnih kleparskih izdelkov. Izvršuje vsako naročilo in popravo v delavnici ali izven po zmernih cenah. Ulica Sette Fontane štev. 34. — Svoji k svojim! 2443

Krojači.

Krojačnica IVAN GORUČAN, Trst, ulica Pasquale Revoltella ali Chiadino in Monte št. 27, I. nad., se priporoča cenj. občinstvu za vsakovrstna dela. Solidna postrežba, velika izber najnovejših angleških vzorcev. Izdeluje po dunajskem kroju. 7213

Mizarji.

Rudolf Kompara Trst, ulica Giuseppe Caprin št. 3 priporoča cenjenemu občinstvu svojo mizarsko delavnico. Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela in popravljanja. Načrti in prospekti na razpolago. Po želji prihaja tudi na dom. 2532

Anton Barucca mizarska delavnica za vsakovrstno delo. Trst ulica S. Francesco d' Assisi 2, dvorišče. 2095

Obleke.

Velika izbera oblek za moške, dečke. z prodajo perila. Klobuki in kape v veliki izberi. Kostimi za dečke po ceni, da se ni bati konkurence. Cele obleke in hlače za delavce. — Trst, Campo San Giacomo štev. 6, nasproti cerkve Sv. Jakoba. 2449

Papir.

Velika zaloga papirja za ovitke, papirnatih vrečic, prodaja po zmernih cenah na drobno in debelo tvrtka GASTONE DOLLINAR, Via dei Gelsi štev. 16 „ex Marangoni“. Telefon št. 27-81.

Pekarne.

Leopold Milić priporoča cenj. občinstvu svojo pekarno in slaščičarno. Vrdela Largo Boschetto št. 556. Prodaja moke vseh vrst na drobno in debelo. Odprta je nova podružnica v Sv. Ivanu 703 v bližini „Narodnega doma“. 2340

JOSIP AŽMANN Zgornja Greta štev. 270 priporoča svojo pekarno.

Karol Suslč Trst, ulica Pasquale Revoltella št. 62 priporoča cenj. občinstvu svojo pekarno in sladčičarno, v kateri se dobi večkrat na dan svež kruh in sladčice. Vino in likerji v steklenicah. 2286

Novo pekarno uljudno priporoča slavnemu občinstvu Andrej Novak Trst, Sv. M. M. zgornja 33, hiša Krešević. — Najfinejša moka, — Sprejema pecivo.

Pohištvo.

Dve postelji vzmeti, nove žimnice K 86.— Popolna spalna soba z žimninami K 290.— V. Fonderia 12, I 2318

S. Frankovič Trst, ulica Farneto št. 41, priporoča veliko zalogo in delavnico modernih spalnih sob in drugega pohištva. — Izvršuje vsa mizarska dela točno in solidno. 2175

Prodajalne jestvin.

Kat. vd. Mulej Trst, Piazza Ponterosso Trgovina jestvin in kolonjalnega blaga, specijaliteta: pristno čajno maslo kranjske klobase in ilirske testenine. — Za obilen obisk se priporoča vdani Ivan Bidovec, vodja. 500

Nova trgovina kolonijal in jestvin TRST, Piazza Caserma št. 5. Bogata izber kave, riža, olja itd. Razpošilja se tudi na deželo in na dom. — Za obilen obisk se priporoča lastnik FRANJO MILLONIG. 288

Restavracije.

Restavracija „Alla Stazione“ Trst, Trst pred južnim kolodvorom 3. — Najugodnejša restavracija za potnike in meščane, ker je v bližini južnega kolodvora kraj javnega vrta in kjer se uživa po leti na obširnem prostoru pod nebom svež zrak. — Toči se izvrstno pivo in vino I. vrste. Izborno briško vino. Furlansko in istrsko za dom po 96 stot liter. Domača kuhinja. Cene zmerne. — Lastnik Anton Andrijančič, bivši vratar Hotela Balkan. 1125

Šivilje.

A. RIEGER Trst, Piazza della Borsa št, 3 v. 9 Damska krojačnica. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju plesne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerne.

Tapetarske delavnice.

Rudolf Bonnes Trst, ulica S. Zenone, štev. 17, priporoča cenjenemu občinstvu svojo TAPECARSKO DELAVNICO. Izvršuje vsakovrstna fina in navadna dela, ki spadajo v to stroko. — Delo solidno. — Cene zmerne. 1803

Trgovine s prekajenim mesom

Prodajalna svinjine Trst, Via Caserma 13 Prodaja se sveže in vsakovrstno prekajeno meso kakor tudi vsakovrstne klobase, sir in salam. Priporoča se za obilen obisk Karl Pušpan. 254

Trgovina s manifakturami.

Marija Jakšetič Trst, ulica Giuliani št, 19 priporoča svojo trgovino manufakturnega blaga in izgotovljenih ženskih oblek. Sprejem dela po meri. 2232

Voščarne.

Jernej Kopač - Gorica ulica Sv. Antona št. 2. Voščene sveče in med. 292

Žganjarne.

Anton Turk edina slovenska žganjarna in zaloga likerjev, v kateri se dobe vsakovrstni likerji, se nahaja v bližini „Narodnega doma“ v Trstu, ulica Carlo Ghega 10, vogal ul. Cecilia. Edina zaloga dalmatinskega tropinovca. Razpošilja tudi na deželo. 1152

Stara grška žganjarna odlikovana z zlato kolajno v Trstu, Via Cavana 5. Bogat izber likerjev; grški in francoski konjak, kranjski brinjevec, kraški slivovec in briski tropinovec in rum. Cene nizke. Izber grenčic. — Slaščice in prepečenci. Grški mastici iz Šija. Filijalka na vogalu Verdijevega trga ne ulice dell' Orologio. — Se priporoča Andrji Antonopulo. 430

Žganjarna Luigia Pogorelz, Trst, ulica Giulia 507, se priporoča za obilen obisk. Pijače prve vrste. 1882

Različni materijal podrtih hiš, kakor n. pr. vrata, okna, umivalniki, stopnice itd. se proda v ulici Piccardi 18. 236

Železnine.

Kupujem železo, stare kovine: Anton Cerneca Trst, ulica Olmo št. 14. 1865

Razni.

„Morana“ najboljše in najbolj razširjene sredstvo za uničenja stenic. Prodaja se po vsh mirodilnicah. Zaloga v Trstu; M. Skrinjar Via Ferriera 37, I. n 2142

Prodajo all v najem se dajo razne gostilne, kavarne, mlekarne in drugi obrtni obrati. hiše, vile itd. Pojasnila daje Kolaršič, kavarna Corso od 9—11. 3—6 telefon št. 825 41

Čistilo za čevlje parkete in kovine. — Gazzoli & Comp. Via Carpison 2. Telefon 13-08. Odlikovana tržaška tovarna. 2114

Rajner Žiberna Trst, ulica Solitario št. 14 priporoča cenj. občinstvu svojo novo tovarno vsakovrstnih čopičev, krtač metel (iz žime in navadne). Prodaja na drobno in debelo. Cene zmerne. 2523

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija!

Novo skladišče

Veliko skladišče klobukov
dežnikov, bele in pisane srajce, izladsk. platna žepnih robcev, moških nogovic itd.
K. Cvenkel Trst Corso 28
Cene zmerne. -- Postrežba točna.
Narodna trgovina. — Narodna trgovina.

IGNAZIO POTOCNIG
Trst, ul. Riborgo 28, vogal ul. Beccherie. (Podružnica, ul. Barriera vecchia 23.)
Velika izbera moških in deških oblek. Črni in modri paletots. Ranglan, Ulster v sivih in rujavih barvah. Suknje s kožuhovine. Velika izbera moških pletenic (maj). Rumene in modre obleke za delavce.
Izbera blaga za moške obleke. Sprejemajo se naročila po meri

Vekoslav Švagel - Trst ul. Giulia 11
priporoča slavnemu občinstvu svojo dobroznano
trgovino jestvin in kolonijalnega blaga
Ta trgovina — dobro poznana Slovencem v Trstu, v okolici in na deželi še pod vodstvom g. Jakoba Bambiča — postreže enako dobro slavnemu občinstvu z blagom prve vrste po zmernih cenah. - ZALOGA OTROBOV, KORUZE in MOKE.
Prodaja na drobno in debelo. - Priporoča tudi svoje prvo in staro trgovino jestvin v ulici Farneto štev. 10.

HENRIK PREUER
Trst, ulica S. Lazzaro 20.
Tovarna pohištva in bambusa, indijskega trsja in protja.
Praktični in koristni darovi
za vsako priložnost.

SLOVENCI, SLOVANI!
Spominjajte se ob vsaki priliki naše Ciril-Metodove družbe!

Fratelli Rauber
Trst, ul. Carducci 14 (ex Torrente)
Zaloga ustrojenih kož
Velika izbera potrebščin za čevljarje. - Specijaliteta
potrebščin za sedlarje.

Karl in Veronika Tuschak Trst, ul. Molin grande štv. 4, priporočata cenjenemu občinstvu svojo gostilno „Alla bella Trieste“. Domača kuhinja, Vsakovrstna vina in prvovrstno Bavarsko pivo, svetlo in črno. Postrežba točna. 2370

A. Sbogar kovač, mehanik in elektrotehnik - z delavnico za nikeliranje, posrebrnenje, bakranie i. t. d. i. t. d.
Trst, Via Gaetano Donizetti št. 5. - Telefon št. 126, Rom. IV.
Popravlja priprave za točenje piva, motorje na gas in benzin, sesaljke, šivalne stroje, motocikle, bicikle in izvršuje druga dela, ki spadajo v stroko mehanikov, priprave za električno razsvetljavo, električne motorje in vzdigovalnice, električne zvonce, telefone in vsako delo elektrotehnično. - Zaloga žarnic, stekel za gas in elektrike in drugih vsakovrstnih predmetov.

Velikanska zaloga pohištva in tapecarij
Paolo Gastwirth, Trst
ulica Stadion št. 6 (hiša gledališča Fenice).
Najbolj ugoden vir za nakupovanje bodisi glede cen kakor tudi kakovosti. Kolosalni izbor. - Telef. 22-85

Zaloga dalmatinskega vina
FILIP IVANIŠEVIĆ
lastnega pridelka iz Jesenic pri Omišu ulica Valdirivo 17, tel. 1405. Prodaja na drobno in na debelo. - Gostilne: „All' Adria“, ul. Nuova 13 in gostilna-buffet, Piazza Giuseppina štev. 7, v katerih toči svoja vina prve vrste.

Moja pred štiridesetimi leti ustanovljena in na obrtni razstavi v Trstu odlikovana
tovarna sodov
Izvršuje naročbe vsakovrstnih sodov, bodisi za vino, špirit, likere, tropinovec, olje, slivovec, maraškin itd. Jamčim za dobro delo in po nizkih cenah, da se zbojim konkurentov. — Na deželo pošiljam cenike.
Fran Abram
Trst, ul. S. Francesco 44

Točne ure prodaja
Emilio Müller

najugiednejša in najstarejša prodajalnica ur v Trstu, ulica S. Antonio (vogal ulice S. Nicolò)
Velika izbera
verižic, zlatih, srebrnih, kakor tudi steuskih ur vsake vrste i. t. d.
Ustanovljena l. 1889.

All' Albero di Gomma
FR. OLLANDT, TRST
Via del Ponterosso štev. 5.
Specijelna tvrdka za gumijeve predmete obveze in potrebščine za potrežbo bolnikom.
Nepremočljivi dežni plašči. — GALOŠE.
„TOPOV“, najbolji amerikanski podpetnik.

Ivan Krže
Trst, Piazza S. Giovanni 1
Zaloga kuhinjskih in kletarskih potrebščin od lesa in pletenin, škafov vrent, čebrov in kad, sodčekov, lopat, rešet, sit in vsakovrstnih košev, jerbasev in metel ter mnogo drugih v to stroko spadajočih predmetov. **Priporoča** svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelana, zemlje emaila, kositarja ali cinka, nadalje pasamantorje, kletke itd. Za gostilničarje pipe, krogljе, sesaljе in stekleno posodo za vino.

Caffé Nuovo
(NOVA KAVARNA)
Trst, Piazza Barriera-Settefontane
Prva udobnost. Bogata izbera časnikov. Prvovrstne pijače. Hladila vseh vrst. Biljardi Seifert, TELEFON 15-81. Poleg kavarni se nahaja tudi izvrstna BUFFET, kjer se prodajajo mrzla jedila, vino in Dreherjevo pivo, Sprejema se naročila na dom. Priporoča se udani
Franjo Abram, lastnik.

JADRANSKA BANKA
Trst, Via Cassa di Risparmio štev. 5 (Lastno poslopje)

KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prijoritete, delnice, srečke itd. VALUTE IN DEVIZE. PREDUJMI na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. SAFE - DEPOSITS. PROMESE. Brzojavi: JADRANSKA.
MENJALNICA

VLOGE NA KNJIŽICE 4% od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka iz svojega. OBRESTOVANJE VLOG na tekočem in žiro-računu po dogovoru.

FILIJALKE: DUBROVNIK, KOTOR, LJUBLJANA, METKOVIĆ, OPATIJA, SPLIT, ŠIBENIK, ZADAR

AKREDITIVI, ČEKI IN NAKAZNICE NA VSA TU- IN INOZEMSKA TRŽIŠČA. Živahna zveza z AMERIKO. REMBOURSNI KREDITI. PRODAJA SREČK RAZREDNE LOTERIJE.

ESKOMPTUJE: srečke, devize in papirje. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija žrebanja srečk itd. brezplačno. STAVBNI KREDITI, REMBOURS-KREDITI. Krediti proti dokumentom ukrcanja. BORZNA NAROČILA. INKASO.
Telefoni: 1463, 1793 in 2676.
ESKOMPT MENIC

URADNE URE: od 9 do 12½ pop. in od 2½ do 5 pop.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“ registrovana zadruga z omejenim poroštvom
TRST, Piazza della Caserma št. 2, I. nad. (v lastni palači) vhod po glavnih stopnicah.

POSOJILA DAJE na vknjižbo 5½% na menice po 6% na zastave in amortizacije za daljšo dobo po dogovoru. ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE.

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, če tudi ni nič in jih obrestuje po 4¼%. Večje stalne vloge in vloge na tek. račun po dogovoru. Rentni davek plačuje zavod sam. - Vloga se lahko po eno krono. - ODDAJA DOMAČE NADZALNIKE (HRANILNE PUŠICE).

Poštno-hranilnični račun 16.004. TELEFON št. 263. Ima varnostno celico (safe deposits) za shrambo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, popolnema varno proti vlomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu ter jo oddaja strankam v najem po nizkih cenah. Stanje vlog nad 10 milijonov kron. Uradne ure od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne. - Izplačuje se vsak delavnik ob uradnih urah.

POZOR! Vsled nastalih razmer sem v stanu prodajati v „ČRNEM GRABNU“ izborno VIPAVSKO vino po 24 stotink ¼ litra. ISTRSKO vino po 24 st. ¼ l. - PRISTNI TERAN po 32 st. ¼ l. **RESTAVRACIJA BALKAN (Piazza Caserma) POZOR!**

CENTRALA v PRAGI
Ustanovljena l. 1868
20 podružnic 17 ekspozitur
Delniška glavnica K 80,000.000
Rezervni in varnostni zaklad: K 25,000.000

Živnostenska banka podružnica **v Trstu**
GRADEŽ otvorjena v poletju ekspoziture redno poslovanje OPATIJA
Izvršuje vse bančne in menjalnične posle.
TELEFON: 2157—1078. Borzna naročila. TELEFON: 2157—1078.

5% VLOGE NA KNJIŽICE
Rentni davek plačuje banka iz svojega.
Poletnice brezplačno na razpolago.